

SANDARA

Amerikos Lietuvių Tautinės
SANDAROS Organas

Entered as Second-Class matter January 14, 1914, at the Post Office at Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

No. 19

South Boston, Mass., Gegužio (May) 10 d. 1918 m.

Metai V.

SANDARIEČIŲ APŠVIETOS SAVAITĖ.

ALT. Sandaros N. A. Apskritys turi rengtis prie apšvietos savaitės, kuri prasidės gegužio 19 dieną ir trauksis iki 30 d.

Su šiuo mėnesiu prasidėjo tautininkų gana smarkus veikimas ir mes jį turime vartyti toliau, nepaisant kas stovėtų mums ant kelio. Mes turim parodyti visiems mūsų šmeižikams, kad mūsų partija sutverta ne delto, kad save tautininku vadinti, ir nieko neveikiant sandariečių-tautiečių but ne, mum tokių tautininkų visai nereikia.

Mūsų partija sutverta, kad siekti prie Nepriugulmingos Demokratiškos Lietuvos, vesti Lietuvos žmones prie gerbuvio. Ot kokis mūsų mieris, ko mes trošktaime. O pas mus yra galybė, nes mūsų partijoje daugiausia inteligentijos, tik iki šiolei truko vienybės ir organizavimosi. Todėl mūsų kitos partijos pralenkė nekuriuose dalykuose. Tai prisipažįstam. Bet taip nebus toliau — mes visus turime pralenkti!

Naujos Anglijos tautiečiai tegul bus pavyzdžiai kitų kolonijų Sandariečiams, kaip reikia dirbti tikras darbas, o ne tuščiais žodžiais.

Per tą savaitę turim rengti prakalbas, diskusijas, balius, koncertus ir teatrus — kas kam prieinamiausia, tą darykime ir kasdien per savaitę.

Mūsų partijoj yra gerų kalbėtojų ir dainininkų, teatrininkų, ir kiti visi turime stoti prie darbo. Tuose vakaruose turi but platina ma ALTS. knygos, užrašoma laikraštis "Sandara" ir kiti tautiečių laikraščiai, kaip "Lietuva" "Amerikos Lietuvis" ir "Tėvynė", ir stengtis nurodyti mūsų principus tiems, kurie dar su jais nesusipažinę buvę ligi šiolei.

Gegužio 19 dieną bus mūsų darbo pradžia. So. Bostone po susivažiavimo bus prakalbos. Ir visas kuopas prašome stoti į darbą ir rengtis prie N. Angl. Sandaros savaitės. Su visais pranešimais ir informacijų klauskite pas mane.

K. Jurgelionas,
N. A. Apskr. prez.,
366 Broadway,
So. Boston, Mass.

MONTELLO, MASS.
Susirinkimas.
Gegužio 10 d. 7:30 val. v. šaukiamas TMD. susirinkim.

mas. Visi nariai nepamirškite atsilankti ir su savim pasiimkit po naują narį, nes TMD. leidžia naudingiausias raštus, kuriuos visi privalo turėti. Taigi nariai atsilankykite kuoskaitlin-mengiausiai, nes turime daug naujų darbų ir bus renkami delegatai į Naujosios Angl. Apskričio TMD. suvažiavimą ir į visuotiną seimą, kuris bus birželio 3 d.

B. Juodris, rašt.

Karės žinios.

True translation filed with the May 8, as required by the act of postmaster at Boston, Mass. on October 6, 1917.

NAUJOJI ANGLIJA SUDEJO \$100,000,000 VIRŠ PLANOTOS SUMOS TREČIOJE LIUSYBĖS PASKOLOJE.

Naujoji Anglija savo žadėtą paskolos sumą \$250,000,000 perviršijo \$100,000,000, sulyg pranešimų komptentiškų šiame dalyke žmonių, nes da daugumą bankų galutinų atskaitų nepridavė.

Šešios valst. Nauj. Anglijos šioje paskoloje sudėjo:

Maine	\$18,080,550
New Hampshire	\$14,069,650
Vermont	\$8,964,150
Rhode Island	\$27,937,550
Connecticut	\$54,094,450
Mass.	\$198,934,050

Viso Nauj. Angl. jau suskaityta \$322,680,000.

KIEK AMERIKOS KAREIVIŲ ŽUVO

Lygi gegužio 7 d. Francijoje žuvo 5,316 Amerikos kareiviai.

Žuvo mušiuose	435
Žuvo per akcidentą	219
Numirė nuo ligų	1,004
Žuvo jurėse	233
Žuvo nuo žaizdų	150
Žuvo civilių	7
Žuvo nuo nuod. gaso, etc.	59
Viso mirusių	2,112
Sužeistų	3,076
Nelaisvėje	49
Žuvo nežine kur	79
Viso labo	5,316

PAKELIAMA ALGOS GELŽKELIŲ DARBININKAMS.

Gegužės 8 d. iš Washingtono pranešama, kad pakėlimas algų Suv. Valst. gelžkelių darbininkams sicks \$250,000,000.

Iš Syracuse, N. Y. pranešama, kad direktorius McAdoo pirmą algų pakėlimą patvirtino New Yorko Centralės gelžkelių sistemos darbininkams. Svičmanai ir kiti De Witt yardų darbininkai gavo algų pakėlimą \$50. mėnesiui.

NUO BALTOJO KARALIAUS.

Amerikos Lietuviai - Sandariečiai!

Nuo šiandien Jums turi sušviesti nauja gadyne. Nuo šiandien, kuomet pasirodė pirmas Jusų "SANDAROS" numeris, Jusų širdis turi užsidegti karšta savo idealų meile, didžiu troškimu tuos idealus pasiekti ir Jusų Motynai-Lietuvai ateities rumus statyti.

Jusų "SANDARA" lai bunie Jusų centru, Jusų minčių sukuriu, Jusų židiniu! Suspieskite Jusų spėkas, sukibkite galingais delnais, suremkite tvirtais pečiais ir eikite pirmyn, kaip anųjų mūsų praeities laikų milžinai, nešę ant savo pečių Tėvynės našta.

Be, Amerikos Lietuviai - Sandariečiai, žinokite vieną dalyką: Be JUSŲ PASISVENTIMO, BE JUSŲ PASIAUKAVIMO, BE JUSŲ VISŲ SUTARTINO PRISIDĖJIMO NEBUS IR NEGALI BUTI NIEKO. Nesa, sakau Jums, tuštumoje tiktai tuštuma tegali buti, niekas tepagimdo nieką. Todėl negana yra gražiai kalbėti apie Tėvynės meilę; negana yra daug gero linkėti Tėvynės ateičiai; neužtenka maloningomis šypsomis glostyti nuvargusių Lietuvos galvą. Jusų Motyna-Lietuva nori, ji ir reikalauja, kad su Jusų žodžiais but suderinami Jusų darbai.

Aš, Jusų Baltasis Karalius, reikalauju iš Jusų, Amerikos Lietuviai - Sandariečiai, pasiaukavimo: LAI JUSŲ PRIEŠAI, LAI JUSŲ NE-DRAUGAI, LAI VISAS PASAULIS ŽINO, KAD LIETUVIUOSE NENUMIRĖ JOS DIDVYRIŲ DVASIA. LAI VISAS PASAULIS MATO, KAD SUNKIOJE JUSŲ MOTYNOS - LIETUVOS BANDYMŲ VALANDOJE JŲ SUSTOJOTE PRIE JOS, ATBĖGOTE, KAIP IR PRIDERA ISTIKIMIEMS VAIKAMS, IR NEŠATE PIRMYN JOS DARBŲ NAŠTĄ, SU DŽIAUGSMU, BE KERSTO, SU PASISVENTIMU.

Aš to reikalauju iš Jusų, Sandariečiai!

Aš Jusų Baltasis Karalius, per amžius buvau su Jumis. Dabartinėje Tėvynės Kančių Valandoje, aš stoju šale Jusų ir šaukiu savo eilėna Tėvynės Mylėtojus ir Gynėjus. Šaukiu mūsų tautos Kryvius, šaukiu Kryvių-Kryvačius.

Ne maldauju, ne prašau Jusų. Nesa maldavimų ir prašymų valanda jau praėjo. Ji jau nebesugrįžs. Dabar užėjo valanda didelio darbo, kuris yra reikalingas mūsų pasisventimo. Aš reikalauju iš Jusų, Amerikos Lietuviai - Sandariečiai, priparodymo savo prisirišimo prie Motynos-Lietuvos ir pasiryžimo nešti ant jos aukuro visą, ką galite.

Sutvėrę sau Centra-židinį, įsisteigę sau laikraštį "SANDARA", Jūs turite jį netik užlaikyti, bet prikrašote padaryti jį savo darbų pavyzdžiu, galingu savo kovos įrankiu. Remkite jį aukomis, parodykite, kiek Jumyse yra užsidegimo, kiek Jūs branginate savo idealus, kiek esate pasirengę aukoti tų idealų atsiekimui.

Kas nori buti mano, Baltojo Karaliaus, Karalystės piliečiu, tas tuojaus privalo prisijusti auką "SANDAROS" Fondan. Pagal Jusų pasisventimą, pagal Jusų pasiaukavimą saviems idealams, aš pažinsiu Jus, mano Vaikai, mano Krivių - Krivačiai, mano Kriviai!

Ir dar įsakau Jums, perskaitykite šį mano laišką savo susirinkimuose. Skaitykite jį savo vaikeliams, kad ir jie, nors svetimame krašte gimę ir užaugę, žinotų, jog jų tėvai išklaušė savo Baltojo Karaliaus žodžių, — žodžių savo sąžinės, savo širdies, — nesa aš, Jusų Baltasis Karalius, esu Jusų sąžinė, Jusų širdis, Jusų Meilė, Jusų Skaisčioji Mintis!

BALTASIS KARALIUS.

PRIERAŠAS: — Baltojo Karaliaus įsakymu, "SANDAROS" Fondan siunčiu Baltojo Karaliaus auką, 10 dol. Vyriausiasis Kryvių - Kryvaitis.

Reikalingas AGENATS

Prie Real Estate biznio. Geistina kad butų turėjęs praktikos pardavinėjimui ralės gelžkelių sistemos darbininkams. Svičmanai ir kiti De Witt yardų darbininkai gavo algų pakėlimą \$50. mėnesiui.

Atsišaukit:
Michael Coran,
366 Broadway,
So. Boston, Mass.

AVIATORIUS ŽUVO.

Gegužės 8 d. iš Francijos pranešama, kad kapitonas James Norman Hall, Amerikos aviatorius, žuvo oro mušyje, dešimčia myliu atstu nuo vokiečių kariškos linijos žiemų - vakarų pusėje nuo Toul.

Amerikos Lietuvių Srovės.

Srovių butinumas.

Keliais atvejais įvairiuose Amerikos lietuvių laikraščiuose buvo prirodyta, kad srovės visuomenės gyvenime yra butinu apsiereikimu. Amerikos lietuviuose, iki šiolei, yra trys skirtingos ir aiškiai nusistovėjusios srovės, o butent: socialistai, tautiečiai - demokratai ir katalikai - klerikalai. Rusijos lietuviuose dar daugiau apsiereikė savistovių srovių - partijų. Apart to dar, kiekvienoje srovėje apsiereikia tam tikros frakcijos, turinčios skirtingas pažiūras, nors ir į bendrus srovės idealus. Kartais tų frakcijų skirtumas yra labai ryškus, kartais silpnesnis; mat, tas priklauso nuo to, kaip rišamasai klausimas yra pastatytas. Todėl negali buti nei kalbos apie visišką srovių suvienijimą. Jeigu tarpe srovės žmonių, išpažįstančių tuos pačius idealus, atsiranda griežtas nuomonių skirtumas, tai jau keičia ir bekalbėti apie visišką srovių vienybę, kur yra skirtingi principai ir idealai.

Berods gyvenimas tankiai iškelia daug bendrų ir visoms srovėms lygiai svarbių, klausimų, tačiau mūsų srovės negali susitaikinti bendrai juosius risti ir vykinti gyveniman. Priežastis yra ta, kad kiekvienai srovei tas pats klausimas kitaip išrodo. Apart to dar, kiekviena srovė, berišdama kad ir bendrą visai tautai klausimą, visuomet stengiasi pravesti kuodaugiau siai savo srovės principų, idealų ir discipliną, kad tuomi įgyti daugiau įtekmės savo srovei tautos gyvenime. Šitos srovių pastangos, nors ir yra kenksmingos bendriems tautos reikalams, tačiau yra naturališkas ir neišvengtinas apsiereikimas. Ir todėl mes labai dažnai šitą naturalį apsiereikimą, pavadiname srovių egoizmu.

Lietuvių visuomenė, kuri milžiniškoj didžiuj, neturi aiškaus supratimo ir nusistovėjusių persitikrinimų linkui vienos ar kitos srovės idealų, visuomet liekti tos srovės šalininkais ir rėmėjais, kuri geriau moka pataikauti į jų jausmus. Nors šitas nenustovėjusios visuomenės trypimas prie vienos ar kitos srovės idealų yra tiktai laikinaš, nes vėliau ar ankščiau, di-

džiūma mūsų tautos šmonių bus priversta nustatyti savo pažiūras į bendrus tautos klausimus ir neduos jiems svyruoti, tačiau šiuo momentu yra begalo svarbu kiekvienai srovei savo idealus kuoplačiausiai paskleisti. Tik svarbiausiose valandose pasaulio tautų perversmo yra tinkamiausia proga parodyti savo idealų prakilnumą. Todėl šiandien viso pasaulio įvairių - įvairiausių srovės ir partijos stengiasi tai atsiekti. Neatsilieka nuo to ir mūsų kraštutinės srovės.

Srovių tvirtumas.

Kiekvienos srovės tvirtumas yra jos pasekėjų skaitmeningume. Visuomet ir visur ta srovė daugiau laimės, kuri daugiau pasekėjų turi. Ypatingai tą dėsnį turi pripažinti tie, kurie vaduojasi demokratijos principais ir didumos valią skaito tautos valia. Šitą matyt, kuogeriausiai suprato mūsų kraštutinės srovės ir todėl visais galimais budais stengiasi stiprinti savo srovines pozicijas tautos gyvenime. Svarbiausiu faktorium kiekvienos srovės sustiprėjimo yra srovinės organizacijos. Socialistai nuo senei turi savo srovinę organizaciją, ir ačių tik tam, šiandien jie lošia svarbią rolę lietuvių viešamjame gyvenime. Katalikai - klerikalai vos tik keli metai įsisteigę savo srovines organizacijas, tačiau, ant tiek sustirėjo, kad labai tankiai net drįsta visiškai nesiskaityti su kitomis srovėmis. Nors klerikalai ne daug pirmiau už tautiečius-demokratatus įsisteigę savo srovines organizacijas, bet kadangi jie dėjo visas pastangas jų auklėjimui ir ne vieno žingsnio nežengė, kur nematė savo srovei laimėjimo, todėl jie šiandien ir triumfuuoja mūsų viešamjam gyvenime.

Pas mus-gi, tautiečius-sandariečius, šitas klausimas srovinės organizacijos buvo ir yra atidedamas ant pat galo mūsų veikimo dienotvarkės. Seniau pas mus buvo manoma, kad užtenka gerų norų ir gražių žodžių linkui savo tėvynės, Lietuvos, reikalų, o srovinė organizacija visiškai nereikalinga. Bet kuomet patš gyvenimas ryškiais faktais prrodė, kad be srovinės organizacijos negalima srovei egzistuoti (Sekan ant 4-to pusl.)

IVAIRIOS ŽINIOS

True translation filed with the postmaster at Boston, Mass. on May 8, as required by the act of October 6, 1917.

-3,000 RUMUNŲ PRIEŠ AUSTRUS.

Suimtieji iš Austrijos armijos rumunai sutinka eiti į Italijos frontą prieš austrus.

Rumunų kilimo kareiviai, kurie yra suimti Italijos fronto ir mušėsi su austrų vėluva, paprasčiausiai leidimo eiti į frontą su austrais. Leidimas suteiktas ir dabar organizuojama kariuomenė.

Rumunams įstojus karėn prieš austrus jau bus trys kariuomenės kilimai iš Centralios valstybių sudarytos ir išstoja prieš vokiečius su talkininkais: čekai ir dabar rumunai Italijos fronto ir lenkai francuzų fronto.

IATALAI TIKISI, KAD AUSTRAI ATIDĖS OFENSYVĄ.

Austrų ofensyvas prieš Italijos busias atidėtas iš priekšties, kad vokiečiams reikalinga rezervų joms ofensyve Flandrijoje.

ANGLAI MESOPOTAMIJOJE.

Iš turkų šaltinių ateina žinios, kad stiprus butų pulkas prie upės Šeria atmušta, kuomet jis bandė persikirsti per turkų liniją. Visos pozicijos paliko turkijos rankose. Į šiaurę nuo Šeria atmušta kavalerijos antpuoliai.

WILSONUI LEIDO KONGRESAS SUDARYTI ARMIJĄ NUGALĖJIMUI KAZERIO IR APRUBEŽIAVIMUS PAŠALINO.

Šiandien Amerika prisirengė eiti "laimėt karę" taip pritinkančiai, kaip niekad lig šiol. Sekretorius Baker'is pareikalavo Kongreso — ir Kongresas pasiduos — atidaryti tvankos vartus (sluce gates) ir leis nuolatų didinimą kariuomenės siuntimo į Franciją lig neaprubėžiuoto skaitmens ir lig Vokietija nebus nugalėta.

"Jau nėra klausimo kiek daug, bet turi būti klausimas ar gana" sakė sekretorius Baker'is The World ko respondentui, po to kaip jis pasitarė su Militarių reikalų komisija. "Mes neaprubėžiuojam mūsų vyrų pajėgą ir kiekvienas žmogus reikalingas užbaigimui tikslo, kurį pasiėmė šiandien turime ir prie kurio einame. Mūsų pastanga yra pasitęsti užtektinai vyrų, kad karę laimėt. Ar tai bus užtektinai paėmus 1,000,000 ar 20,000,000 vyrų".

UNIJUSTAI PRIEŠ "HOME RULE".

Po ilgai kovai anglų valdžia, pagalios, jau sutiko duoti Home Rule Airijai, bet kartu įveda ir konskripciją (priverstiną emigraciją kariuomenėn) visiems vyrams pažymėto amžiaus. Unijis-

tai ir visa Airija sukilo prieš tokį būdą įvestą "Home Rule" ir atsisako jį priimti.

MILNTERĖ VOKIEČIŲ VALDŽIA UKRAINOJE.

Vokiečiai įsteigė militarę valdžią Kieve (Ukrainos sostinėje) ir areštavo Ukrainų valdžios personalą, kartu su karės ministru, tuo pat metu, kad "valdžia pasirodžius persilpna palaikyti teises ir tvarką" šalyje; taip praneša oficialas iš Berlyno.

Iš Amsterdamo pranešama, pasiremiant Berlyno paskelbimu, kad vokiečiai sudarė Ukrainoje savotišką valdžią. Senoji Ukrainos valdžia ir Rada (Seimas), pranešimas sako, kad nuverstos žmonių (ukininkų) atstovų Kieve ir greituoju nauja valdžia apšaukta, kuri įsiplakė ir į Brest-Litovsko Tarybas.

Eina labai stipri agitacija prieš vokiečių įtaką Kieve, rašoma Berlyno oficialė. Taip areštas M. Dobry yra saivališkas pasikėsinimas ant Ukrainos paliuosavimo d-jos ir milicijai uždrausta paliuosuoti belaisvius. Beto atėjo žinios, kad areštai dar eina daugiau praplėstai. Areštą M. Dobry buvo atliktas valdžios įsakymu (M. Dobry buvo vedė Rusų banko pirklyba su užsieniu) ir areštai vis dar kilo nauji.

Ir ambasadoriui užgyrus gen. von. Eichhorn tuomet išgalvojo specialį del atsargumo Kieve militarį Tribunalą žiauriam baudimui kriminalų ir uždėjimui žiaurių bausmių saurdantiems visuomeninę tvarką.

Kaip buvo areštuotas Dobry, tai suareštuota įsakymu tribunolo M. Žukovski, karės ministeris, M. Dajevski, vyresnysis ministeris vidurinių reikalų, ponis Tkate henko, žmona vidurinių reikalų ministerio, M. Bogoski, Kievo miesto milicijos vadas, M. Lubianski užsienio reikalų ministeris. Vokiečių sudarytoji valdžia Ukrainoje tokiam vokiečių elgimuisi nesipriešina.

RAUDONA VELUVA BERLYNE.

Vokiečių valdžia negali nuimti Rusijos raudonos veluvos nuo Rusijos ambasados po to, kaip toji veluva likosi pripažinta Rusų valdžios veluva. Panašų atsakymą suteikė valdžia į konservatyvių atstovų iš Reichstago užklausimą ar pareikalavimą, kad veluva būtų nuimta, nes pavojinga yra laikyti.

VISI TURI BUTI PILIEČIAIS.

New York valstijoje gu-

bernatorius Whitman gegužio 2 d. jau pasirašė po "Americanization" bilium. Tuom bilium remiantės bus baudžiami visi, kurie stengsis mokyklų (iliteratai), išsisukti, o ypač asmenys nuo 16 ligi 21 metų. Kiekvienas samdytojas nepilnamečis, turi vesti ir žinoti rekordus, kaip darbininkas lanko mokyklą ir jeigu nepilnamečis nelanko mokyklos, tai jam atimamos teisės.

Antrasai bilium, vadinamas Lockwood, ragina rengti mokytojus mokymui bemokslų.

Trečiasis bilium parengtas Meyer, kuris užgria (authrizes) įsteigimą vaikų sodėlių (kidergartens) dykai vaikams nuo 4 metų ligi šešių. Taipgi turi būti lo kalės valdžios palaikomos naktinės mokyklos mokiniui iliteratų.

Ir visa eilė kitų bilium, kurie užvardyta "Amerikonization" bilium ir tuo tikslu, išleisti, kad New Yorko valstija visus atėjusius tuoj išmokyty anglų kalbos ir padaryty piliečiais.

GREITAI NORI PAŠAUKTI 300,000 KAREIVIJON.

Gen. E. H. Crowder išleido įsakymą į keles dienas pašaukti 300,000 vyrų armijon. Šitas šaukimas busias didžiausias, sulyginant su pirmesniais, išimant pirmąjį 687,000 vyrų. Antru kart buvo šaukta 150,000.

KAIP IŠRODO RUSIJA DABAR.

Herman Bernstein savo kablegramoje Heraldui (New York), aprašo, kaip Rusija išrodo dabar. Bernšteinas, kuris tik dabar atvažiavo Švedijon iš Rusijos, praneša iš Varde:

"Tauta vėla retezioose, ašarose ir nusiminime, badauja ir suspausta naguose bolševizmo ir prusijanizmo. Teisė — pasityčiojimui, liuosybė — tai tik jos parodija, spauda pažabota; Rusijos liuosybės čempionai įkalėti, kaip caro režimo laiku, žmonių norai, išreikšti Steigiamajam susirinkime, suvaržyti."

Agrikultura, industrija ir komercija išardytos ir nepaisomos, žmogžudystės, betvarkė, plėšimai ir graftas visur perdėm viešpatauja.

"Rusija valdoma ginklu ir valdytojas yra kas ginklą turi, tas valdo. Ir didėji valstybė užgriebta iš po carizmo priespaudos ir atiduota į nagus prusijanizmo. Visų, kas myli Rusiją, akis nusuktos į Ameriką ir jos Alijantus".

Iš Lietuvos

Vidėniškiai, (Malėtų apskr.). Šioje parapijoje išsidalinę viensėdžiais šie sodžiai: Varniškiai, Ringeliai, Druskiai. Dabar jie džiaugiasi geru gyvenę negu seniau.

Paparčiai. (Kaišiadorių apskr.). Lietuvių gera širdis duoda progos dažnai ją naudoti. Prasidejus kare, kada rusai buvo Vokietijoje, vietinės dvarininkės važinėjo po lietuvių kaimus ir rinko aukas nukentėjusiam Lenkijai, nežiurint, kad ir čia pat buvo didžiausio vargo, žmonės davė daug audeklais, ir kitais dalykais. Dabar merginos iš Vilniaus susikinėjasi po mūsų apylinkę, rinkdamos aukas. Eina po namus paveikslą nešinos: vidun įėjusios drebančiu, graudulingu balsu pasako "pochwalony", išima tam tyčia pagamintą medinį kryžuką, prikalta į sieną ir liepia kalbėti penkėrius potėrius, kad karė pasibaigtų... Toliau reikalauja aukų kažin kokiems aukštiesiems lenkų kunigams (?) Lapkričio pradžioje apsilankė jos ir Paparčių liaudies mokykloje pas mokytoją. Paprašius paaiškinti aukų tikslą, pasisakė esančios siūstos vieno lenkininkų kunigo (L.) jo prieglaudoms aukų parinkti.

Tauragnai (Šilgudiškio apskr.). Pereitą vasarą Tauragenuose labai buvo išsiplatinę ginkluoti užpuolimai. Susidarę po kelius, rusų belaisviai apsiginklavę su šautuvais, ne tik naktimis, bet ir dienomis užpildinėjo žmonės. Sužinoję tie plėšikai, kuris dar ukihinkas turi keletą šimtų rublių, nueina pas jį keliese, apstoja su šautuvais ir atrėmę į krutinę šautuvą reikalauja pinigų. Tokiu būdu ne iš vieno ukininko išplėsta po 200—300 rub. Tuos piktadarius suėmė vokiečių valdžia. Būbliu sodžiuje, apsiginklavusius su šautuvais; jiems nepanorėjus pasiduoti, negyvai nušovė, o tris gyvus paėmė. Taip pat Pilkenių sodž. suėmė keletą panašių plėšikų. Be atvirų plėšimų, buvo nemaža ir šiaip vogimų: nuplėšia svirnų stogus ir netik ką nešte išneša, bet ir vėžte išveža — grūdus, drabužius ir kitus daiktus. Daug girdėti, kad iš nakties dingsta arkliai, avelės, kiaulės ir kita kas.

Vištytis (Vilkav. apskr.). Gruodžio 26 d. vietinėje mokykloje buvo paskaitos. Skaitė kun. A. Šmulktys apie Lietuvos Tarybą. Prisirinko žmonių gana daug: pilnas buvo gana erdvi mokykla. Pirmiausiai skaitytojas nurodė istoriškai, kaip Lietuva nebuvo tokia nuvargus, kai dabar, kaip senovėje buta laisvosios, savarankiškos Lietuvos valstybės, kaip susirišus su kitomis valstybėmis sunkiai pavargo, kokį sunkų vargelį lietuviams teko iškentėti, kaip baudžiava ir maskolių jungas kuone pribaiğė lietuvius, kaip nuo 1905 metų prasidėjo atgijimas, atsirado laikraščiai, mokyklos, draugijos. Buvo jau prieš karę didelis dvasios pėlnas. Bet karė viską sugriovė.

Nors karė padarė daug blogo, bet atnešė taip pat gero. Išliko šitame karė sukuryje laisvosios, savarankiškos Lietuvos mintis. Išdėstė toliau, ką veikia lietuviai Amerikoje, Šveicarijoje, Rusijoje, idant šitą mintį gyvenimam įvykinus. Ant galo paskaitė apie Vilniaus susirinkimą, apie Lietuvos Tarybą, jos darbus ir nutarimus, butent, kaip visi vienu balsu sutarė, kad butų laisva nepriklausoma Lietuva. Pirmutinį sykį Vištytyje suskambėjo viešas laisvas lietuvių žodis, niekienu rėtrudomas. Užtat lietuviai atsidėję klausėsi. Labiausiai jiems rūpėjo, ką pasakys skaitytojas apie lenkus, nes kova lietuvių su lenkais Vištytyje verda jau nuo 40 metų. Kada žmonės išgirdo kad Suvalkija nebus atskirta, bet priklausys Lietuvai, jų veidai prašvito, širdys pralinksmėjo. Buvusiųjų čia keleta lenkų mvginta buvo nors trukšmo kelti paskaitos laike, bet buvo sustabdyti.

Po paskaitų Vištyčio jaunimas sumetė tautos reikalams su viršum 50 markių. **Panemunės** (Naum. aps.). Bažnytkiemis stovi šalia pat Nemuno ant kalno. Visi trobesiai išliko sveik. Parapijoje sudegė Dainių dvarelis. Rudeniop, išsiplatinus apylinkėje raudonajai ligai ir šisai kampelis nebuvo jos aplenkta. Išmirė pusėtinai mažų ir didelių:

Panemunės parapijoje yra kitą **Paežerėlių** bažnyčia, kuri parapijos teisių dar neturi. Ta bažnyčia stovi taipgi netoli Nemuno, šalia giraitės, sausoje vietoje. Ši rudeni atvyko čia naujas kapelionas kun. Brundza, kuris didina bažnyčios triobesius ir ruošia bažnytinį cho-

rusų ir rusų. Kun. Brundza gyvenė Lukšiuose.

Stulgiai (Skaudvil. aps.). Gruodžio 4 d. 1917 m. — Po sunkios inkstų ligos pasimirė dvarininkas **Antanas Stanevičius**. Nepragarsėjo jis mūsų tėvynėje, kaip veikėjas, bet turėjo didelių norų ir gražių sumanymų patarnauti atbudančiai Lietuvai. Dar sveikas budamas jis buvo nusprendęs pavesti savo turtą Lietuvos visuomenės reikalams, butent šv. Kazimiero arba Saulės draugijoms. Sunkios ligos prispaustas savo tam sumanymui įvykdinti pasikvietė kun. Skinderį ir pavedė jam sutvarkyti visą savo turtą. Visas jo turtas susideda iš 167 dešimtinių žemės, arti 10 tukstančių rublių pinigais ir ukio inventorius. Kun. Skinderis testamentą sutvarkyti ir parašyti pavedė Vl. Veliagorskiui ir St. Levanauskaitėi, kuris ir buvo surašytas tokiu būdu, kad visas minėtas a. a. Antano Stanevičiaus turtas liko paskirtas **ukio mokyklos** įsteigimui jo dvare Lapiėguose; davus jai vardą: **"Antano Stanevičiaus įstaiga."** Testamentui išpildy-

ti išrinktas komitetas, kurį sudaro 7 nariai: Stulgių klebonas kun. Skinderis, Stan. Levanauskaitė iš Ukrainos, Ant. Stanevičius iš Nemakščių, Edmundas Przecišauskas iš Plušės dv. (Kražių p.), Jonas Przecišauskas iš Kelmės dv. ir Mykolas Girvainis iš Jilinių dv. (Stulgių par.). Minėtam komitetui testamentu yra duotos plačios teisės; tik jo punktai, kad velionies turtas privalo tarnauti vien lietuvių ir lenkų reikalams, įneša kiek keblymų, ypačiai, kad komiteto nariai yra daugiau lenkų pakraipos, išskyrus kun. Skinderį ir Stanevičių.

Šiauliai. Sausio 7 d. sudegė buvusioji gr. Zubuvo katoria Didžiadvaryje. Namas buvo gyvenamas vokietaičių, kurios priklausė geležin kelio direkcijai.

Vyriausiojo rytų vado piningams gerai klojasi.

Skolinamosios kasos Kau ne piningai vyriausiojo rytų vado srityje vis labiau plinta. Šįmet balandžio, gegužio ir birželio mėnesiais apyvartan tapo išleista kas mėnesis aplamai po 6.784.000 rublių. Nuo liepos ligi spalio mėnesio išleido daugiau paėliui 10.038.000, 11.390.000, 16.129.000, ir 18.135.000 rublių. 1916 metų 31 d. spalio m. viso labo tebuvo apyvartoje tiktai 21.600.001 rublis, 1917 metų spalio gale buvo 136.813.532 rubl. Vadinasi, pervienus metus išėjo apyvartan viršaus per 15 milijonų skolinamosios kasos rublių. Nėra galima sužinoti, kiek šitų piningų derėjo pakeisti vokiečių piningams, kurie buvo gražinami Vokietijon, ir kiek jų yra išleista perkant kariuomeni daigtus. Sąstatas parodo, jog paskutiniaisiais mėnesiais smulkiųjų ženklių kaip ir nebeišėjo. Smulkiųjų ženklių lapkričio gale, ulyg skaitliaus, apyvartojė buvo daugiausia, butent 24 milijonai pavienių ženklių. Kitų stambesnių ženklių, dar visėjo apščiai. Kiek ir kada išleista skolinamosios kasos ženklių, taitai parodo šita sąstatas:

Viso labo 1000-čiais rublių: spalio 31 d., 1917 m.: 136.814; gruod., 31 d., 1916 m.: 28.575; birželio 30 d. 1917 m.: 118.679.

Šitų buvo po 3 rubl. ir stambesnių: spal. 31 d., 1917 m.: 105.522; gruod. 31 d., 1916 m.: 24.114; birž. 30 d., 1917 m.: 67.178; rugs. 30 d. 1917 m.: 82.247.

Po 1 rubl. ir smulkesnių: spalio 31 d., 1917 m.: 31.291; gruod. 31 d., 1916m.: 4.461; birž. 30 d., 29.432. Pavienių rušių buvo:

	spal.	gruod.	birž.	rugs.
	31 d.	31 d.	30 d.	30 d.
	1917	1916	1917	1917
po 100 r.	20.340	2.520	9.574	14.898
" 25 r.	24.850	5.842	14.393	13.388
" 10 r.	24.956	8.550	21.713	24.096
" 3 r.	35.376	7.192	21.463	21.866
" 1 r.	15.868	2.808	6.128	14.467
" 50 k.	10.630	1.653	4.321	10.153
" 20 k.	4.792	—	3.496	4.712

A.L.T. Sandaros Reikalai.

"SANDAROS" PALAIKYMUI!

Sandariečiai, dabar Jusų "Sandara" ir jos palaikymu turite rūpintis. Visos rimtos partijos turi savo organus, turį savo išleidę literatūrą. Be spaudos pagalbos nieko negali būti sutverta, ir jokia idėja naudingai žmonijoje prigydyta, nors ta idėja būtų praktiška. Ji negali ir tuomet išbūti, jeigu ji nėra tinkamai auginama, užtariama, apsaugota. Ir kas kitas gali geriau tą atlikti, jeigu ne savas idėjinis laikraštis! Kas gali geriau susiorganizuoti, jeigu ne "Sandara".

Tat, Sandariečiai, pastodami rimta partija, turi rūpintis savo organo reikalais ir jį palaikyti.

Ir Sandariečiai tai puikiai suprato ir savo organo palaikymui jau nemaža sudėjo aukų.

Pereitame "Sandaros" numerį paskelbėme tik Bostoniečių auką — \$320.00 (per klaidą buvo paskelbta \$330.00). Šį kartą bostoniečiai dar papildė savo auką ir jau kitų kolonijų Sandariečiai taipgi prisidėjo.

Bostoniečiai "Sandaros" Fondan:

Jurgis Dragašius	\$5.00
Mikas Petrauskas	\$5.00
M. M.	\$5.00
J. Pečiulis	\$1.00
M. Š.	\$10.00
D. Šapalius	\$1.00
Adomas Mockevičius	1.00
J. Naujokaitis	30.00
K. Pratas	10.00
Jonas Velička	10.00

Viso	\$78.00
Pirmiau	320.00

Iš viso aukavo \$398.00 Kas daugiau iš bostoniečių?

Iš Worcesterio, Mass.

J. Gabrėnas	\$10.00
Kas sekantieji?	

Montello, Mass. Jau prisidėjo monteliečiai su auka.

ALTS. vietos kuopos korespondentas rašo:

"Gegužio 5 d. ALT. Sandaros kuopa turėjo mėnesinį susirinkimą. Susirinkime nutarta daug naudingų dalykų.

Pirmausia buvo skaitytas laiškas nuo TMD. kaslink išleidimo L. Šerno raštų. Nors kuopa neturtinga, bet paskyrė \$5.00 iš kasos, kad tuomi nors kiek prisidėti pagelbėti išleisti senelio raštus, nes tikimasi, kad jo raštai duos neapsakomą naudą ir atneš mums nemažai šviesos.

Toliau buvo renkami delegatai į N. Angl. ALT. Sandaros Apskričio susivažiavimą, kuris įvyks gegužio 19 d. So. Boston, Mass. 10 v. r.

Po to buvo kalbama apie organo reikalingumą ir visi

sutiko išanksto už kelis mėnesius apsimokėti mokesčius ir dar aukavo šie nariai:

B. Juodris	\$15.00
A. Čižauskas	10.00
V. Jokubavičius	12.00
A. Škoriuks	1.00
A. Vaitkus	11.00
F. Alasevičius	10.00
J. Balionis	5.00
H. Štaupas	1.00

Iš viso šiuo kart \$65.00 Išrinkom komisiją toliau rūpintis laiku išrinkti mokesčius ir taip parinkti aukų ir platinti laikraštį. Mes tikimės, kad Montello neatsilikis nuo kitų kolonijų Sandariečių ir kuo galima prisidės prie organo palaikymo.

Kitą kartą daugiau aukų ir veikimo pranešime.

B. Juodris

Tai gera pradžia "Sandarai". Tik antram numeriu išeinant jau turime aukų ligi \$500.00!

Taip ir reikia, sandariečiai! Reikia darbo, bet ne tiek daug kalbų ir sėdėjimo be darbo. Jeigu mes taip visados rūpinsimės organo reikalais, tai ne tik "Sandara" gerame stovyje bus, bet ir visa organizacija pakils ir sutvirtės.

Graži pradžia mūsų realio darbo, tegul tik tebesitęsia toliau.

Atsišaukimas.

Į ROCHESTERIO, N. Y. SANDARIEČIUS.

Gerbiamieji: —

Pavasaris yra tai maloniausias ir linksmiausias laikas. Kas tai nežino ir kas juo nesigėri: poetai savo dvasios pakilime aprašo jo grožę, istorikai šį laiką pavartoja dėl pakilimo dvasios ir upo tautoje. Gyvūnėliai pradeda judėti, kada juos saulutės spinduliai gailinančia spēka pasiekia. Močiutė - Žemė, apsivelka gražiu rubu, lyg laukdama kokių svečių. Krumai ir girios pradeda puoštis ir apsidenginėt savo kuną žaliais lapais. Žodžiu, visa gamta sujuda - subruzdą, atgimsta ir pažengia prie tobulesnės prakilnesnės ateities.

Žmogus, tas pasaulio karalius, turėdamas tokią galę kaip protą, išmintį, ir suteiktą dovaną lavinimos, atminties, jam šis laikas turi būti visų brangiausias, o ypač del vargšo ir skurdžiaus, kuris del ne jam sudarytų sąlygų negali panaudoti to viso žmonijos turto.

Kalbant apie žmogų, turiu omenyje, jog nuo vienuoliktos prasideda visa žmonija, o žmonija pasidalinusi į rasis ir tautas. Tarp daugelio tautų yra ir Lietuvių tauta su sena artyma istoriniai sanskritų kalbai. Musų tautos istorija nėra tokia įvairi, nors gana turtinga. Musų gyvenimas be politikos ir, ant galo, be susiorganizavusių partijų, nėra gy-

venimas kulturiniu ir pa-pažangių, nes mūsų tautos narys - žmogus dar tveriančio darbo, didelės kovos už ateitį neapreiškė.

Laikas bėgo ir savo darbą darė. Kad ir gariose gyveno, vienok lietuviai mylėjo ką nors daugiau žinoti, matyti savo kaimynų budus ir veikimą, ir nesibijojo jų įtakos, nei jų mokslo, bet viską, kas gera buvo parnešė ir jau parnešama buvo naujos mintys bei supratimas į tą šeimyną ar apielinkę, ir evoliucijos keliu žengė mūsų tauta kaip ir visos tautos prie civilizacijos.

Niekas taip žmoniją ar tautą nekalia pirmynžan-gon, kaip tobula siekiamoji idėja. Per ją apsireiškia tautos politika, jai bedirbant tveriamie tautos kultūra, ir einame į šviesesnę ateitį iš tamsos ir priebliškų. O tai ir yra čion visa svarba, yra čion tas ratas kur nei pradžios nei pabaigos rasti negalima.

Mes, lietuviai, stovime viduryje civilizuo-tų tautų, ir mes turime tą politiška-ratą pradėti sukurti. Jei mes to nedarysime, jei to reikaliningumo mes nesuprasim dabar, tai žinokime, broliai, kad mūsų tauta nepakils ir kutlurinės tautos, susivieniję išmes — išbrauks mus Lietuvius, iš pasaulio tautų šeimynų vainiko, kaip jo buriuje netinkančius ir snau dalius, trukdytojus prie siekiamų idealų — laimės žmonijos.

Sandariečiai, nebukime iš vardo tik sandariečiai. Tas žodis — sandarietis — yra prakilnus, platus ir reikšmingas. Ir mes neturime

kam kitam pastoti kelio mūsų pasiimtame darbe ir todėl privalome nuo šiandien perkeisti nuomonę ir pasirinkti du keliu, ar eiti prie laisvės, ar pasitarukti iš kelio tiems kurie prie jos veda. Bet ne bukim trukdytojais musų tautos pirmynžangos ir jeigu kurie mes negalime ir neturime jau įteigę, apsenę esame, užleiskime tiems darbininkams mus nešti Sandaros idėją, kurię ją godoja, gerbia ir širdingai už ją kovoja!

Laikas, butinas laikas, pradėti realį darbą! Laukia nuo mus pagalbos Tėvynę Lietuva ir joje milijonai mūsų brolių. Kuoni pagelbėsime?

Materijaliai ir dvasiniai privalome gelbėti. Tat Amerikos Sandariečiai, supras-kime tą reikalą ir iš visų pusių jį privalome remti. Dar-ban, sandariečiai!

Aš rašau ilgoką rašinėlį, nors esu prastas darbininkas ir skurdžius, vos plunksną galiu valdyti pirštuose. Bet aš širdingai rašau ir man yra linksmas, jog aš galiu išreikšti padėką Sandariečiams už įsteigimą organo "Sandaros".

Tai gali šis pavasaris mums duoti daug daugiau tvirtybės ir mes nariai ir narės, subruskime į darbą, nes "Sandara" to nuo mūsų reikalauja: surengkime vakarėlius, užsimokėkim iš anksto duokles, parinkime skaitytojų — atlikime šventą darbą. Tat į darbą! Tat į darbą, Rochesterio sandariečiai!

Lietuviai Sandarietis

Suvažiavimai.

I. SANDARIEČIŲ CONN. VALSTIJOS.

Gerbiamieji Sandariečiai;

Šiuomi pranešame visiems, kad pagal antrą Suvažiavimo nutarimą ALT. Sandaros Conn. Valstijos, trečias suvažiavimas bus 19 d. gegužio, 1918 m., Hartford, Conn., prasidės 10 val. rytą, Y. M. C. A. svetainėje, ant kampo Pearl ir Ford st., netoli stoties.

Tad visus kuopų atstovus kviečiame dalyvauti, o ir pavienius narius iš visų Conn. valstijos kampų-kampelių. Visi pribukite ant šio suvažiavimo išreikšti kiekvienas savo mintis, kaip pasekmingiau būtų darbuotis visiems ant ALTS. lauko. Broliai, turime atminti ir tą, kad ne vienas iš mūsų tarpo darbininkas atsisveikina su mumis ir ištraukia į baisią karę ir visus darbus palieka ant mūsų pečių. Kad pasekmingiau galėtumėm viską veikti, turime kuodaugiausiai susivažiuoti. Tik susivažiavę išdirbsime veikimo planus ir įgausime daugiau energijos darbu dirbti. Atminkime ir tai, kad turim jau savo organą. O organas

tai yra mūsų kargas su kuriuom galėsime visus mūsų užpuolikus apsiginti ir patį darbą — Sandaroje, sparčiau varyti. Kad organas gyvuoti galėtų, turim surasti šaltinius, iš kurių galėtume gyvybę palaikyti.

Mes organui duosime gyvybę, o mums dvasišką peną suteiks...

Conn. Valst. Apsk. vald. nariai:

A. B. Stankevičia, pirm.
J. Butkus, raštininkas.

II. NAUJOSIOS ANGLIJOS APSKRIČIO A. L. T. SANDAROS SUVAŽIAVIMAS.

Jau prasidėjo pavasaris. Viskas atgyja ir pradeda lyg iš naujo gyventi. Tegul su pavasariu ir mūsų gyvenime prasideda atgijimas.

ALT. Sandaros organizacijos N. Angl. apskritys tiek daug veikęs bet per pastaruosius kelis mėn. apmiręs buvo. Tame kaltė ne N. Anglijos Apskričio nariuose, bet apskritai del įvykusio pakrikimo mūsų organizacijoje. Bet kuomet organizacija pratrėnė akis ir pašalinus kliūtis, kurios trukdė įsigijimą organo, sutvėrė

prisiųstų savo sumanymus, nes tas palengvintų susiviasavo organizacijoje vyriausiąjį organą, kuriam įduoda vedimą organizacijos, mes tikime ir turime viltį, kad organizacija pradės kilti, bujoti. Ir visi organizacijos nariai su organo pagalba daugiau susiriš, pasiragins prie veikimo ir darbą sistematiškos. Juk šiandien spauda viską įrengia ir sugriauna. Nesutikimams buvus tarpe organų, negalėjo darbas klestėti organizacijoje.

Bet organas reikia užlaikyti. O mūsų organizacija jaunutė ir kapitalo tam neturi. Tai reikia daugiau pridėti darbo, kad pagaminus. O kad pagaminti ką nors prakilnesnio, didesnio, reikia didesnio pasitarimo, daugiau pritarimo darbe ir daugiau darbininkų. Reikia susivažiuoti visiems sandariečiams N. Anglijos apskričio.

Ir todėl A. L. T. Sandaros Naujosios Anglijos Apskričio Valdyba nutarė šaukti suvažiavimą.

Suvažiavimui nuskirta vieta yra So. Boston'as (buvo Lawrence, Mass., bet jam atsiskakius N. Angl. Apskričio Valdyba nuskyrė Boston'ą, Lietuvių svetainėje, Silver ir E. gatvių kampas.

Suvažiavimas prasidės lygiai 10 v. ryte ir tęsis ligi 3 v. Po trijų prasidės TMD. suvažiavimas, ir tęsis ligi 7:00; 7:30 prasidės prakalbos.

Dienotvarkė bus tokia:

1) N. Angl. Apskričio pirmininko prakalba, arba kito, kurį jis įgalios. Ji bus atlikta atstovams besirenkant.

2) Atidarymas susirinkimo.

3) Rinkimas suvažiavimo vedėjų:

a) patikrinimas atstovų;

b) pasirinkimas pirmininko;

c) pasirinkimas sekretoriaus;

d) pasirinkimas rezoliucijų ir spaudos komiteto;

e) suteikimas teisių A. L. T. Sandaros nariams (ne nariams);

f) patikrinimas laikraščių korespondentų;

4) Užėmimas suvažiavimo vedėjų vietų.

5) Skaitymas protokol.

6) Atidėtieji pereito suvažiavimo reikalai ir raportai.

7) Svarstymas Apskričio Valdybos sumanymų ir kuopų įnešimų.

8) Atstovų įnešimai:

a) N. Angl. apskričio reikaluose;

b) abelnuosė organizacijos reikaluose;

c) organo "Sandaros" reikaluose.

9) Susirinkimo uždarymas.

Pirmininkas prieš susirinkimą patsai nuskirta mandatų priėmėjus ir išplatinimui.

tvarkės sutvarkyti, kad teta.

Butų labai geistina, kad kuopos, laiškais iš anksto

žiavimo vedimą.

Visus sumanymus N. Anglijos Apskričio reikale ir suvažiavimo siųskite:

Mr. K. Jurgelionas, pirm.
377 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

KUOPOS, RINKITE ATSTOVUS!

Jau Naujosios Anglijos ALT. Sandaros Apskričio suvažiavimas įvyksta gegužio 19 d., 10 v. rytą. Taigi laiko beliko nedaug. Todėl atsišaukiame į visas ALT. Sandaros kuopas, kurios prisidėję yra prie mūsų apskričio ir kurioms patogiu prisidėti, kad tuojau susirinktumėte savo susirinkimus ir išrinktumėte atstovus į suvažiavimą. Atstovai renkami taip:

1) Nuo kuopos, kuri turi mažiau 10-tes narių, renkamas vienas atstovas į suvažiavimą.

2) Nuo kuopos 10-ties narių ir keli daugiau renkami du atstovai.

3) Toliau darenkamas vienas atstovas nuo kiekvienos dešimties atstovų ir todėl: kuopa turinti 20 narių renka tris atstovus, nuo 30 narių 4 atstovus ir t.

Taigi, kuopų viršininkai, tuojau sulaukę šito paskelbimo per atvirutes susaukite susirinkimus ir kuogreičiau sia išrinkite atstovus. Yra pageidautina, kad suvažiaviman atvažiuo-tų ir ALT. Sandaros nariai pasižiūrėti, kaip dalykai bus svarstoma ir visi bus įleisti ir maloniai priimti. Todėl suvažiukite, kas tik galite ant ALT. Sandaros N. Angl. Apsk. suvažiavimo.

PAŽYMETINI DALYKAI, KURIUOS VISI APSVARSTYTI NAMIEJE.

Suvažiaviman važiuojant reikia rengtis išanksto, tartis ir svarstyti, kad padarius kuogeriaus nutarimus ir visiems naudingus. Todėl čia manome paduoti kiek plačiau apie butinai svarstytinus dalykus.

I. Organo klausimas.

Jau organą mes turime, taigi dabar turime apsvairstyti, kaip jį palaikyti. Ir šis suvažiavimas turės aptarti šiuos budus ir sulig nutarimo visi nariai pildyti ir dirbti:

a) platinimas laikraščio prenumeratos keliu;

b) aukų rinkimas ir vakarų rengimas palaikymui laikraščio apgarsinimų rinkimai).

c) knygų platinimas, traukiant iš Centro arba per Centro Valdybą;

d) darbų rinkimas spaustuvei;

e) kiti budai palaikimo laikraščio.

Šituose klausimuose atstovai turės surasti geriausius budus palaikimo laikraščio išplatinimui.

II. Agitacijos reikalai.

Ir organas bus galima platinti ir organizuoti pri-

(Tasa ant pusl. 7-to).

"SANDARA"

Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros oragnas.
Metams kainuoja (Amerikoje) \$2.00
" " (Užsieniuose) \$2.50
Pavienis numeris 4c.
Agentams duodama už platinimą rabatas.

"THE LEAGUE"

The organ of the Lithuanian National League of America.
Yearly Subscription:

In the United States \$2.00
Six months \$1.00
To Foreign Countries \$2.50
Kreipiantės rašykite:

"Sandara"

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Atsiunčiamieji Redakcijai rankraščiai turi būti su autoriaus parašu ir antrašu. Rankraščius Redakcija taisy ir trumpina sulig savo nuožiūra. Netinkantieji spaudai smulkesnieji raštai (korespondencijos, eilės ir t. p.) naikinami ir autoriams negražinami.

SAVAIS REIKALAI.

Mes daug turime savųjų reikalų. Pradėdamas rašyti apie savus reikalus tiesiog nei nežinau nuo kurių pradėti, kurie svarbesni už kitus ir reikalingi greitesnio atlikimo. Ir visi, rodos, būna reikalas kuogreičiausia atlikti.

Rašančiojo nuomone yra svarbesniais reikalais už kitus mūsų srovės vidurinis sutvarkymas. Lig šiol, teisybę sakius, jokios tvarkos nebuvo: visi elgėmės, kaip kam patiko, kaip kas užsi-geidėme, kaip kam pasimėnė geriau. Bet vieno visoje partijoje įžymesnio veikimo nebuvo buvę ALT. Sandaros kuopos ir jų vedėjai elgėsi, kaip jie panorėjo. Ar pra kalbas sumanė parengti, tai pakvietė kalbėtoją kokį patįs norėj ir dažnai rinkosi ne kuris jų partijos tikslus paaiškintų, bet vadovavosi net ir tokiais tikslais, kaip kad gauti tokį kalbėtoją, kuris kuriam nors neuoramai kailį išpirtų, kuris gerai so cialistus ar klerikalus iškoliotų. Rašančiam ne vieną kartą teko girdėti nuo rengėjų panašus reikalavimai arba kitų nusigyrimai, kaip jų pakviestas kalbėtojas išpėrė kailį kuriai srovei ir kaip kilo salėje suirutės, bet suvaldė su policijos ar kitomis priemonėmis. Tokiais norai kviesti kalbėtojus yra netikslus noras, žemas noras ir tokio noro pas kultūrinį žmogų negali rasti. Tiesa, tą daro klerikalai, daro socialistai, bet ar delto mums reikia ir taip daryti? Ar mums juos reikia seksti? Ar mums reikia teršti save tokiais žemas norais? Ne, broliai, tokie norai neneša naudos, bet blėdį neša srovei. Gerai, mes pasijuoksimė vieną kartą svetainėje, bet kas iš to nauda bus, kokios pasekmės? Ar tuomet nereikia laukti iš kitos pusės, kad tokiu pat pinigų atsimokėtu? Ir jau tuomet nėra ko rugoti: kuo patįs kitus mylite, tuo kiti ir jus priima.

Ir štai A. Liet. Sand. 16 kp., kurios narių tarpe kilo nesuipratimai dėl seimo, su mano pamokinti tuos, kurie buvo priešingai ir pasikviečia kalbėtoju St. Šimkų, seimo pritarė, kad jis apipaskotų seimo nuopelnus, ir

atliktų tą, ko negali vietos seimavotojai padaryti. Butų tai gera, jeigu ne tas "pamokinimas" nepaklusniems tunojės užpakalyje. Ir štai kalbėtojas, nusigėręs del drąsos, vieton, kad aiškinti seimo nuopelnus, pradėję žmones šmeižti ir tokius dalykus pasakoti, kurių pridrodyti Šimkus jokių būdu neįstengtų. Čia nekartosime to, ką jis pasakojo, tas yra pasakyta korespondencijoje iš Worcesterio šia me numeryje, bet mumis tik norisi pabriežti, kad vidurinės srovės žmonių tarpe yra pasėta bloga sėkla, kad nežiūrėt būdu, bet pastatyti ant savo, kad tai būtų ir neteisybė: be jokių prirodymų leisti šmeižti kitus, net savo srovės žmones, kurie ne taip šoko, kaip jiems norėjosi, yra taja blogybė.

Su savais žmonėmis tartis mes turime organizaciją ir kas blogai iš narių elgiasi, mes turime atlikti ištyrimą, pirma organizacijoje, o ne be jokių prirodymų, be jokio ištyrimo girtam kalbėtoju leisti tiesiog, mūsų akyse, prasizengėliais padaryti kokius nors organizacijos žmones. Gerą vardą galime ir geriausiai žmogui, su pagalba girtuoklio nuplėšti, bet kas iš to bus naudos?

Ypač stebėtina, kad p. Šimkus, ne Sandaros narys, buvęs keles dienas agentas Pilėno, (žiurint jau į Pilėną taip blogai, kaip atstatytas jo tarnas žiuri), priėmęs nuo jo šimtinę, buvęs pas klerikalus, po to juos raspuntinai iškeikęs, atėjęs pas tautininkus ir skandalų prikėlęs ir tiek blogo vidurinėje srovėje pridirbęs, vėla tos srovės kuopų kviečiamas kalbėti ir net Lietuvos atstovu perstatomas, koku jau jis seniai negali skaitytis. Tai jau yra blogiau, negu gali būti.

Mums čia nerupi tiek p. Šimkus, keik mums rupi mūsų Sandara. Juk atsakomybę už prakalbas neša lygiai ALTS. 16 kuopa, kaip ir jos kviestas kalbėtojas. Net kuopa daug daugiau, žiurint iš organizacijos pusės: kvietė visai ne partijos narį kalbėti, ko neturėtų jau daugiau būti ir tas narys tyčiomis (mes taip suprantam) mūsų srovėje kelias suirutes ir stengias tuos žmones apšmeižti, kurie Sandarą kaip tik organizuoja. Juk kas ALT. Sandaros 16 kp. atgaivino, kas jai tik per vienas prakalbas 11 naujų narių prirašė (o lig tol nei vienas kalbėtoju nebuvo prirašęs nei vieno nario, nors kalbėjo ir smar kuolių) ir šiandien ant to žmogaus ir kitų veikėjų kuopos parkviestas kalbėtojas dumblais drapsto. Ir vėla jų už kiek laiko kreipsitės šaukdami, kad mes nieko ne galime, kad nėra kam dirbti kuopa įra. Bet kas kaltas? Girti kalbėtojai nepastatys Sandaros, neišgelbės Lietuvos, bet viską pragevę, ir kas su jais dedasi taipgi tik save nužemins. Musų San-

daros kuopos turi kviesti kalbėti tik partijos narius ir išleisti juos kalbėti blai vius, kad niekų nepasakotų, kad nekirsintų mūsų srovių, bet rimtai, ne demagogiš-ai, kritikuotų srovių principus ir laimėtų pergale doru būdu. Tuomet tik Sandara gyvuos, nes jos principai yra puikūs, galingi blaivo kalbėtojaus rankose pavartoti.

Šiuom kart ir norime jums pasakyti, kad mes nustotume būti neorganizuota mase, bet taptume partijos nariais, o todėl šiuo kart prašysim jus pataisyti šiuos nenuoseklumus:

1) Kalbėtoju kuopos turi kviesti tik ALT. Sandaros narius, ir taip daro visos partijos ir mes taip turime daryti;

2) Kalbėtojus kviesti su tyrais tikslais, kad jie tik gero mokintų visus lietuvius ir tuščiai nekirsintų ir vaidų nekeltų tarpe srovės žmonių. Reikia kritikuoti kitos srovės, bet ne jas šmeižti ir kritika galingesnis ginklas, negu pajuoka, apkalba ir neteisingas žmeižimas; ir 3) kad srovės narius neprivalo prakalbose kritikuoti, ar juos apkalbėti, bet tam yra srovės organizacija, kurioje, nariam žinomu keliu, dalykai turi būti išrišti.

Ir mes dar kartą pabriežiame, kad prieš srovės Centrus ir organizaciją už prakalbų rengimus atsako ne kalbėtojai, bet kuopos, rengusios netikusias prakalbas ar kitką ir mes iš jų reikalaušime atsakomybės.

Tat, Sandariečiai, mes dirbkime tik su Sandariečių pagalba, bet ne jieškokime kitų srovių žmonėse, kurie, jug mums netarnaus, bet sau, jie ne mūsų norus išreikš, bet savo, jie mus stengsis išardyti, bet ne vienyti, jie mūsų srovės veikėjus šmeiž, bet ne teisingai apie juos kalbės.

Nuo šiol bukime jau partijos žmonėmis, bet neišsitraikusiais, kaip kad buvome. J. S.

DR. J. ŠLIUPAS jau grįžta iš Europos. Tokį pra nešimą gavo iš D-ro J. Šliupo žmona, Scranton, Pa. Jis žada būti apie gegužio 20 d. jau Amerikoje.

ŠIAME numeryje apleidome "Apžvalgą", nes suplaukė daug indomių raštų A. L. T. Sandaros reikaluose ir todėl jais vietą užėmėme. Bet sekančiuose numeriuose "Apžvalgą" dėsimė.

SO. BOSTON, MASS.

ALT. Sandaros 7 kuopos mėnesinis susirinkimas bus ketverge, gegužio 9 d., 8 v. vakare, Lietuvių Svetainėje. Visus narius meldžiame atsilankyti, nes turime daug svarbių dalykų aptarti.

V. Račkauskas, rašt.

AMERIKOS LIETUVIŲ SROVĖS.

(Taša nuo 1mo pusl.)

zistuoti, tuomet ir mes permėnėme savo nuomonę. Ir štai, kuomet Brooklyno seime 1914 m. socialistai mus tiesiog išjuokė, kuomet klerikalai mus išvadino per rugusia tešla, iš kurios nieko negalima nulipinti, žodžiu, kuomet mūsų kraštutinės srovės pradėjo su mumis visiškai nesiskaityti, tuomet ir mes vargais - negalais užmezgėme savo srovinę organizaciją, butent: A. LT. Sandarą. Bet ir mūsų Sandara iki šiolei neįstengė sulošti tos rolės, kokia jai priderėjo, nes kaip sakiau, jos reikalai buvo nustumti ant pat galo mūsų veikimo dienotvarkės.

Nepaisant visų praeities faktų, kuriuos mums pats gyvenimas parodė, dar ir šiandien randasi pas mus žmoniai, kurie nemato reikalo organizuoti vidurinę srovę. Man teko girdėti vieną įžymų mūsų srovės veikėją, kuris viešame susirinkime išsireiškė taip: "...dabar jau pervėlu vidurinei srovei organizuotis — tas reikėjo atlikti dešimts metų tam atgal. Šiandien nėra laiko eikvoti spēkos ant tokių menkniekių, kaip organizavimas srovės, nes reikia dirbti didieji tautos darbai". Kitas vėl įžymus veikėjas ir redaktorius Sandaros seime pasakė: "negalima Sandaros reikaluose eikvoti per daug spēkų, nes reikia jos čėdyti svarbiausiems tautos reikalams". Ir šitos paleistos mūsų veikėjų nuomonės nepasikilo be pasekimo. Tulos Sandaros kuopos, kuomet ėjo balsavimas organo pirkimo, tad balsavo prieš, pridėdamas pastabas, buk "nėra laiko rupintis Sandaros organu — dirbkime Lietuvos reikalams". Tačiau nei tie veikėjai, nei tos kuopos nenurodė, kaip galima dirbti, kad ir menkiausias darbelis, jau nekaltant apie didžiuosius tautos darbus, neturint organizacijos? Kaip-gi galima ką nors dirbti, jeigu nėra kam to darbo remti finansiniai t. y. materialiniai? Juk ant kampo gatvės atsistojęs nešauksi, kad "dirbu didžiuosius tautos darbus". Norint ką nors nuveikti, reikia turėti tam tikros priemonės — reikalinga turėti tvirtas srovines pamatas, ant kurio remtųsi visi mūsų idealai ir veikimas. Tuomet tik busime nuoseklūs ir pasekmingai atliksime savo darbus. Pagaliau, jau laikas pradėti auklėti žmonėse vidurinę discipliną, nes prie to verčia pats gyvenimas ir kraštutinių mūsų srovių taktika, o tas galima atsiekti tik per srovinę organizaciją.

Srovių idealai ir principai. Musų kraštutinių srovių principai ir taktika, tik ap linkiniais keliais savo pase-

kėjus veda prie Lietuvos reikalų. Jos savo sielą atidavė kitokiems idealams, o Lietuvai atiduoda tik likučius. Musų socialistai vyriausiu savo idealu skaito internacijonalo, pasaulinio proletarijato, reikalus, o Lietuvos reikalai yra antroje eilėje. Katalikai - klerikalai, pirmom vieton stato religiją ir Rymo reikalus ir prie Lietuvos klausimų jie tempia savo pasekėjus tiktai per Vatikano prieangį. Vadinas, kaip vieni, taip ir antri Lietuvos reikalais rupinasi tik tiek, kiek to reikalauja jų principijaliai idealai, kad lietuviuose palaikyti savo įtaką ir partijas ir turėti dirvą tų idealų skleidimui. Kaip vieni, taip ir kiti laikosi principo: "tikslas išteisinai įrankius", todėl tankiausiai su tokia pragaistinga savo taktika netik skriaudžia ir bereikalingai šmeižia kitų pažiūrų žmones, bet pakenkia net ir svarbiems Lietuvos reikalams, nes parodo lietuvius kultūriškai smurtui pažeminančioj šviesoje. Apart to dar, kaip vieni, taip ir antri laikydami minėtos taktikos, demobilizuoja lietuvių liaudį, sėdami neapykantos sėklą jautriose lietuvių širdyse, o auklėja fanatikus, su kuriais vėliaus negalima susikabinti nei susiprasti, nors iškilus tautos reikaluose dilemai: mirtis ar gyvybė.

Taigi paėmus domon, kas viršui pasakyta ir prie to dar pridėdamas mūsų visuomenės nepastovumą ir svyravimą į visas puses, kaip ją gaudu ant savo meškerės, tos srovės, kurios moka geriau pataikinti į liaudies jausmus, tad ar galima mūsų srovės pamatinį reikalą — srovinę organizaciją, stumti ant pat galo mūsų veikimo dienotvarkės? Beabejonės, kiekvienas sandarietis, kuriam rupi iš širdies Lietuvos ateitis, atsakys — ne, negalima! Dabar yra toks svarbus momentas, kuris nulems Lietuvos ateities klausimą, todėl pareiga kiekvieno tikro lietuvio stovėti pat-arciausiai prie Lietuvos reikalų ir kitus prie to traukti. Vidurinės srovės žmonių idealai ir principai, kurie pastaraisiais laikais susikristalizavo ir išsiliejo per Sandaros programą, yra tuomi tautos reikalų sargu. Sandariečių vyriausiu idealu yra lietuvių tautos klausimas, jos ateitis ir jos žmonių gerbuvis. Sandaros principai ir darbo žmonių reikalai stovi pirmoje vietoje.

Dabar laikas kreipti mūsų visuomenės žingsniai ton pusėn, kurioje skaisčiai spindi žmoniškumas, meilė artimo, teisybė, pakanta ir kiti prakilnų obalsiai. Kas, jeigu apsisileisime ir pavesime kitoms srovėms ir toliau taip demoralizuoti mūsų liaudį, tai Lietuvos ateitis gali būti ukanota, nors ir gautų laisvę pati savo reikalus spręsti. Mes šiandien

aiškiai matome, kokias pasekmes nuogas ir naivas internacijonolas paliko Rusijoje: galutinai sudemoralizavo ir sunaikino valstybės įiegas ir Rusiją gali tampoiti kur tik nori josios priešai. Taipgi Am. Liet. Visuotiname seime matėme pasekmes klerikalų darbų. Jų pasekėjai jau prives-ta prie tokio fanatizmo laipsnio, kad jau net ir patys kunigai negali jų sulaikyti nuo įtūžimo ant "bedievių". Kiek šiame seime apsi-reiškė neapykantos, kiek purvų ir žemumo iš dešiniosios pusės paleista, tai negalima nei apsaityti. Ir tas viskas yra daroma vardan prakilniųjų krikščionybės idealų, vardan artimo meilės!... Jeigu taip elgėsi dešiniosios srovės išrinktieji, tai ką ir bekalbėti apie paprastą liaudį.

Dabar tegul sau kiekvienas sandarietis įsivaizdina, koks būtų gyvenimas Lietuvoje kitų pažiūrų žmonėms, jeigu mūsų kraštutinių srovių viena, ar kita, turėtų apsolūtę kontrolę šalies valdy-mė?

Iš to visko, kas pasakyta, šitam straipsnyje, yra aišku kiekvienam, kad reikia kuogreičiausiai ir kuop-liausiai skleisti mūsų liaudyje tikrųjų Lietuvos reikalų idealai, kuriuos yra sau užsibriežę sandariečiai. Bet tas galima atsiekti tik turint tvirtą srovinę organizaciją. Taigi, gerbiami Sandariečiai, imkimės rimtai už darbo, darbo svarbaus, kuris veda mūsų tautos ateities vairą prie auštančios Laisvės ir Laimės. Pasistatykim sau už pareigą kiekvienas, kad sutraukti visus Lietuvos sunus ir dukteris, kurių krutinėse dar užsiliko meilė tėvynės ir kuriems rupi Lietuvos ateitis, po Sandaros veluva, kurios principai kiekvienam užtikrina laisvę ir laimę, kurios idealuose aiškiai spindi meilė, teisybė ir pakanta, nes tik iš to išplaukia tikrasai tautos ir šalies gerbuvis ir tikroji demokratija.

S. E. Vitaitis,

A. L. T. S. prez.

W. LYNN, MASS.

Gegužio 15 d. 7:00 v. vakare, bus ALT. Sandaros 40 kuopos susirinkimas, Lietuvių Svetainėje. Kviečiami visi nariai btinai pributi.

J. Klimas, pirm.

TMD. 111 kp. bus susirinkimas gegužio 15 d. 8 v. vakare, Lietuvių svetainėje. Malonėkite visi nariai susirinkti. J. Klimas.

Lietuvių Tautos Taryba (klerikalų) turėjo savo susivaziavimą Washingtono ir lankėsi pas prez. Wilsoną. Nuo tautininkų dalyvavo, kviečiant T. T., V. K. Račkauskas. Kitame numeryje plačiau rašysime.

VISŲ Skaitytojų domą atkreipiame į Baltojo Karaliaus atsisaukimą, kuris tel pa ant pirmo puslapio.

A.L.T.S. REIKALAI.

(Seka nuo pusl. 3-čio).

tariančius žmones į ALT. Sandarą, agituoti už savo partiją. Ir šis darbas turi būti išplėstas ligi galimo laipsnio. Tuom tarpu reikalinga tuojau butų:

a) maršrutas parengti po N. Anglijos Apsričio kuopas;

b) kad kuopos suorganizuotų organizatorių komitetas.

Ir čia kuopos tegul išanksto pasitaria, kaip tai įkūnyti. Ypač maršruto surengimas yra gana sunkus: reikėtų mūsų kuopoms, kaip nors išrasti būdą, kad galima būtų surengti šokių dienų vakarais prakalbas ir kalbėtojai galėtų užsivažiuoti turėti darbo kasdien. Be tokio išradimo didesnis ir svarbesnis maršrutas kone negalimas. Taigi reikia pagalvoti.

Taipgi pagalvoti reikėtų ir dar apie vieną dalyką.

Ateina vasara ir prasidės vakacijos. Moksleivija apels mokyklas. Taigi reikėtų pasirūpinti, kad apleidus moksleivijai mokyklą ji gautų darbą mūsų organizacijoje ir mes galėtume tiems jaunuoliams užtikrinti uždarbį su nemažesniu atlyginimu, kaip kad kitur gana, bet stengtis jų paskatinimui prie darbo geresnes sąlygas (medžiagines) suteikti. O jie galėtų važinėti ir prakalbas sakyti, platinėti knygas, užrašinėti laikraščius ir organizuoti kuopas A. L. T. Sandaros.

Taigi tuo budu ir moksleivių sušelpume ir jis mums pasidarbuotų ir atliktų gerą darbą. Kodel apie tai nepagalvoti?

III. MOKSLEIVIŲ ŠELPI-

MO KLAUSIMAS.

Visa mūsų tautos ateitis gludo ant jaunesnės kartos, taip vadinamo tautos žiedo. Juo mes turėsime puikesnį jaunimą, tai tuomet ateitis puikesnė. Ir mums reikia laivos ir mokyto jaunimo. Bet kas mums kitas duos tą lavą ir mokyto jaunimą, dirbantį del Lietuvos ir lietuvių, jeigu nemes patįs jį turime pasigaminti.

O mes turime gabaus jaunimo. Vienok jis neturi išgalių eiti mokslą ir besimušdamas, bėsisiekdamas nuilsta. Kitam ir pasiseka prasimušti, bet štai, tik iškilo. sužibo mūsų tautos padangėje, kaip vėla nuriedėjo ir užgeso. O užgeso ir žuvo delto, kad besisiekdamas prie savo tikslo be niekeno pagalbos priilso, nuvargo, gavo džiovą ir nyksta. Mes daujau turime kapų taip žuvusių ir ot, šiandien privalome pradėti darbą tame reikale, kad mūsų jaunuomenei prigelti jos siekiniuose, padėti mokykloje jai esant, kad ji išaugtų stipri, mokyta išeitų iš mokyklų.

Mūs N. Angl. apskritys pradėjime šį sumanymą realizuoti ir prie Am. Liet. moksleiviams šelpti d-ja. Tuomet, ir moksleivija bus su mumis ir mes, kaip srovės, galėsime pasididžiuoti savo išsiauiginta veikėjų armija. Moksleivijai esant su mumis — mūsų rankose ateitis!

Šitas sumanymas vertas apgalvoti ir Connecticut Aps. ALT. Sandaros suvažiavimui.

Kad perdaug neužgriebus šiom kartu pasiganėdinsiu tik šiai sumanymais.

Draugai-ės, sandariečiai, dabar stokime prie darbo!

delį. Pririnkta daug patėmijimų, iš Kidelio gyvenimo.

Jie skaydavo, sugrįžę iš naktinės vartos, kad Kidelis kone kas naktis važiuojas į paėzerį, sukuręs prie kranto ugnelę ir gaudas žuvis. Rytą parsivežas labai daug žuvis ir jaja maitinas Jonuką. Taip, girdi, esą yra įsakyta raganų.

Ir vyrijos protingiausiai vyrai, peržiūrėjo visus raštus ir nesurado, ką tai ženklintų maitinimas vaiko žuve, naktyje gaudyta. Ir nesugalvojo, ką tai reikėtų. Ir surasti teisybę, pasiuntė pasiuntinystę pas pagirtą visoje šalyje žinių ir jo užklausė, apipasačioja visą istoriją apie Kidelį, ką reikėtų gaudytų naktyje žuvų maistas.

Ir žinius ilgai galvojęs nesugalvojo, ką tas reikėtų ir jis nutarė, kad tai visai naujas ir dar negirdėtas pasaulyje apsiereiškimas. Jis del to turis atsikreipti į viso svieto žinius, o gal jie kur nors suras išminčių rinkiniuose, ką reikėtų tokis apsiereiškimas.

Ir paleido žinius pasiuntinius be atsaymo, įsakydamas jiems grįžti po penkių metų, nes tik gal per tiek metų suplauks atsakymai iš visų šalių.

Ir sugrįžę namon papasakojo vyrijai, ką girdėjo pas žinių. Ir visi nutarė laukti atsakymo vyriausiojo.

Žinius išsiuntinėjo po visus žinius gromatas ir laukė atsakymo. Sodžius laukė iš žiniaus pranešimu. Jaunutis Kidelis augo valandomis. Jau septynių metų vaikas išrodė vyruku. Ir gražuolis buvo nepaprastas. Mergaitėms buvo įsakyta motinų, kad su juo nesueit, su juo nekalbėti, nes, girdi, jis yra nežinomų tamsių pajiegy atsiustas. Bet užirtasai puikiausias sodžiujė jaunulis, dar labiau visus masino savęsi, nors su juo niekas nesueidavo. Motinos, užgynę dukterims, ilgėdavosi jo nematę sodžiujė ir savo dvasioje kalbėdavos apie jo puikumą ir kad visos tos kalbos tai esą pramanas, o ne kas kitas. Ir jos kalbėjo savo vyrams, kad Jonukas esą ne velnio sėklos, bet dieviškos. O ypač Grikienė savo vyrui įkalbinėjo. Ir jis savo elgimusi niekur neparodė blogo. Bet nuo žmonių buvo nustumtas ir daugiau sau vienas žaidė, vienas po laukus vaikštinėjo, vienas ežere maudės, ejo žuvuų vienas gaudyti į upeliuką, vėžius kasė Višakyje ir vienas įtarti blogame negalėjo.

Vienok vyrija savo nutarimo nemainė ir sodžius turėjo pildyti įsakymus: draugavimų šalintis su Kideliais.

Ir Kideliai šalinosi, ar todėl kad jie pajautė, kad kiti nuo jų šalinasi ar savo išrokavimu.

Ukininkai jo nekvietė darban, bet jis jiems ir nesisiulė. Daugiau trusė ant savo ukės, geriau stengėsi įdirbti žemę, geriau šerti karvutę, arklį, ožką ir paršelius; žinoma, savo ukį vedė puikiai. Nusipirkęs miško už kelis rublius, išsistatė naują, gražią pirkia, turėjo puikią karvę ir arklį. Nei vienas sodžiui ukininkas neturėjo taip puikių gyvulių. Net vištos Kidelių visą metą dėjo kiaušus, o sodžius tik kaip kada. Ir Kidelio ukė kilo ir jis užsimanė dar pripirkti žemės išparduodant kaimyno ukę.

Tas jau sodžių erzino. Ypač Birmantą, kuris neturėjo ukininkavime pasisekimo.

— Kideliumi aitarvas viską nešą, delto kad jam sunų išaugino. — visur kalbėjo Birmantas.

Kidelis sunumi irgi rupinos labai daug. Bedirbdamas sutaupe grašių ir dar pajutęs sodžiaus neapykantą, sumanė savo gražuolį vežti toli į miestelį, kuriame randasi vaikams mokykla. Pritarė ir Jiebutė.

— Išmokinime vaiką, o gal bus ir nauda mums iš to, — kalbėdavo Jiebutė.

Nutarė ir padarė. Vieną gražią dieną išrengė sunų į mokyklą. Tėvas užkinkęs į vežimėlį timsrį išvežė.

Keliavo keles dienas lig nuvažiavo. Sunų priėmė į mokyklą, apmokėjo tėvas už mokslą ir butą ir palikęs sunų po priežiura seno mokytojo pargrįžo namon, pažadėjęs už kelių mėnesių, apsidirbęs, vėla atvažiuoti.

Tik sugrįžęs Kidelis išgirdo, kad sodžiujė eina paskalos, kad jis sunų išvežęs į velnio namus, kad išmokyti raganauti ir kitų gudrybių ir sodžius nejuokais išsigando ir ėmėsi veikti prieš Kidelį.

Vyrunas atsiuntė pas Kidelį savo berną paklausti, ar teisybę sodžius sako, kad jis gyvenęs su velnio pagalba.

Kidelis užpyko, įsižeidė ir pagalvojęs atsakė:

— Pasakyk savo ponui, kad jo karalystė nuo manosios yra atskirta rėžiu ir kad mano reikalai, nuo jo yra atskirti trugubu, o mano sunas reikalai jam neprivalu nei žinoti. Iš ko aš gyvenu, tai mano dalykas, o ne vyruno. Ir pasakyk dar jam, kad jis tegu neriečia nosies, nes jis ateis pas Kidelį klupščias įieškoti atleidimo.

Ir bernas sugrįžęs vyrunui pasakė. Užsirusinęs sodžiaus viršyla, sušaukė vyriją ir išdėstė Kidelio atsakymą.

— Jau mes ilgai laukėme ir kentėme savo pašonėje tokį nelabą. Bet toliau to negali būti vyrunui leiskite įsakyti Kideliumi, kad jis apleistų mūsų sodžių, jam už žemę atlyginkime, už namus taipgi ir tuojau atsikratykime to slogučio, kuris mums kankina. Jau tiek metų mūsų kaime jaunimas negali prideramai pasilinksminti, jau tiek metų negenam arklį ir naktigonį, jau tiek metų jaučiai naktimis turi būti šeriami tvartuose, kada skani ir puikiausia žolė auga lankose ir jų nesulaukia. Musų keržius toliau į mišką negena, kaip tik ligi šaukėnų perkertos, nes bijo ir gyvuliai neina, bet tose puikiuose ganyklose ganosi Kidelio karvės, oškos ir arkliai. Del to jis su mum ir negena kaiminėn kartu. Musų mergaitės masinamos jo gražaus sunaus vėla pavojuje. Tat gelbėdami savo dukras, savo visus reikalus ir visą gerą, įsakykime mes jam išeiti iš mūsų sodžiaus.

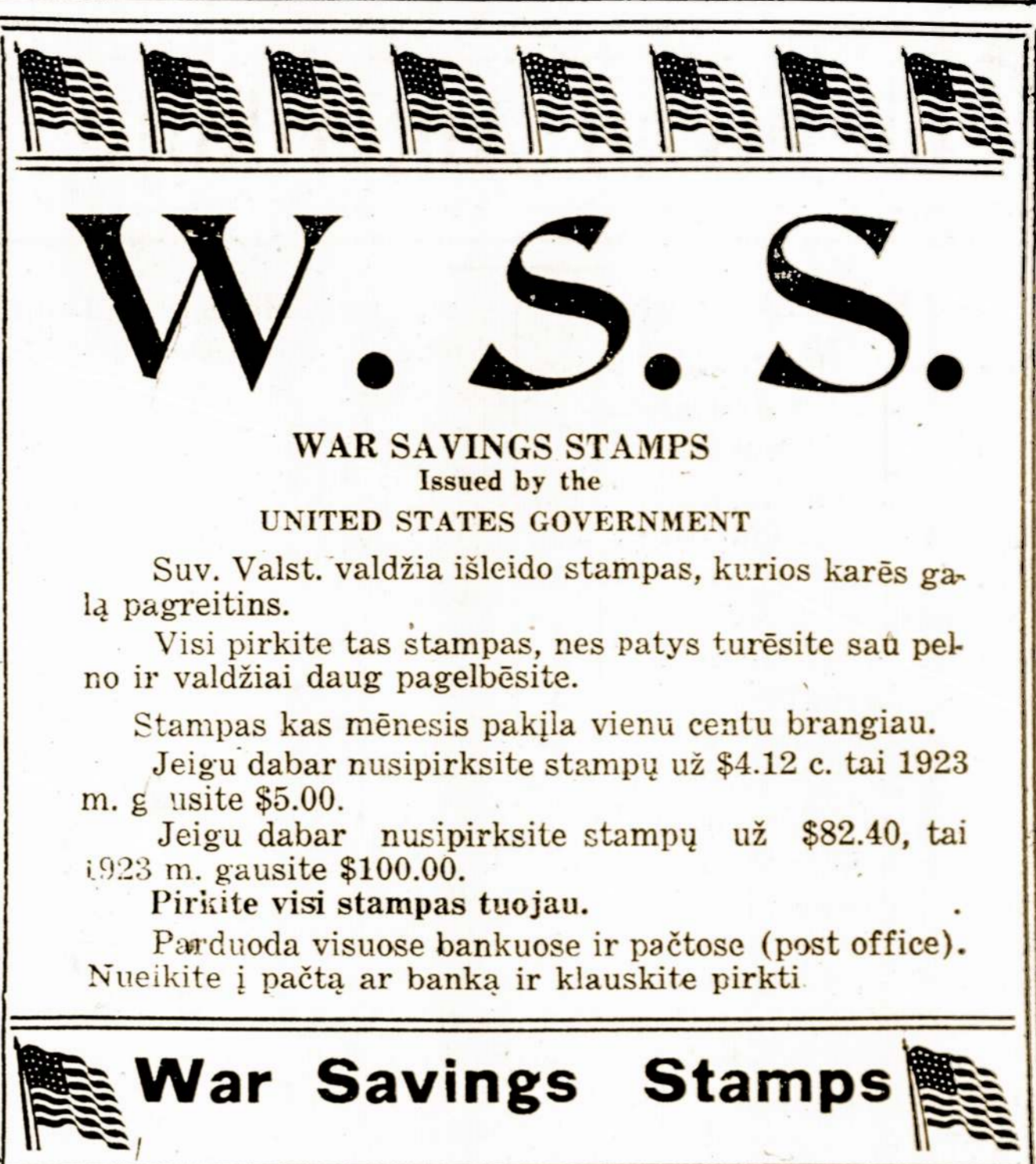
— Taip, taip — atsiliepė vyrija, — mes pritariame musų vyrunui.

Bet ramiai visą laiką užsilaikęs Grikas paprašė balso: — Na, o jeigu Kidelis neišeis paprašytas ir jis vėla atsakys mandrai ir pranešimą, kaip jau atsakė į vyruno paklausimą, tai ką mes tuomet darysime?

Nuleido vyrunas žemyn galvą ir visa vyrija susimąstė. O Grikas dar vėla kluusia:

— Draugai, jeigu bausti už ką Kidelį, tai reikia ir kaltę prirodyti, o dabar dar kaltės neturime prirodymui. Vyruno nurodyti dalykai nėra gana, kad apkaltinti Kidelį, pagalvodme.

Ir prasidėjo ginčai. Ginčinosi visą dieną ir naktį. Grikas stiria stovėjęs prie savo ir gavo gana daug šalininkų iš jaunesniųjų, o senieji stovėjo su vyrunu. Vyrija skirstėsi ieišrišius dalyko. (Kitam numeryje bus Griko kalba prieš vyriją).

W. S. S.
WAR SAVINGS STAMPS
Issued by the
UNITED STATES GOVERNMENT

Suv. Valst. valdžia išleido stampas, kurios karės gal pagreitins.
Visi pirkite tas stampas, nes patys turėsite sat pelno ir valdžiai daug pagelbėsite.
Stampas kas mėnesis pakia vienu centu brangiau.
Jeigu dabar nusipirksite stampų už \$4.12 c. tai 1923 m. g usite \$5.00.
Jeigu dabar nusipirksite stampų už \$82.40, tai 1923 m. gausite \$100.00.
Pirkite visi stampas tuojau.
Parduoda visuose bankuose ir pačtose (post office).
Nueikite į pačtą ar banką ir klauskite pirkti

War Savings Stamps

DR. A. J. KARALIUS
Lietuvys Gydytojas ir
Chirurgas
2121 N. WESTERN AVE., CHICAGO, I
Valandos: Ryte 9—12.
Po pietų: 2—8.
Tel. ARMITAGE 984

BUČERNE IR GROSERNE.
Mėsa visados šviežiai ir švariai užlaikoma. Orderius pristatom į namus į visas dalis miesto.
A. P. Naujokaitis,
276 Athens st., So. Boston.

DR. ST. ANDRZEJEWSKI
Vieštinis Lenkiškas
DANTŲ DARTAKAS.
Užtaisau pasigadinusius dantis ir dedu naujus. Laiką garantuju. Ištraukiu dantis be jokio skausmo.
176 Harrison ave., Boston, Mass.

Tel. So. Boston 270.
DR. JOHN MacDONNELL, M. D.
Galima susikalbėti ir lietuviškai
Ofiso valandos:
Rytai iki 9 val.
Po pietų 1 iki 3
Vakarais 6 iki 9.
536 Broadway, So. Boston.

Prie išsinarinimo ir isipjovimui
Tuoju įtrink D-ro Richter'io
PAIN-EXPELLER
Nuo 50 metų nesuvadžiojantis ir lietuviškų numylėtas naminis budas
Tikras tiktais su pažymėta marke
"IKARA"
35c. ir 65c. butelukas visose aptiekose arba
stačiai nuo
F. A. D. RICHTER & CO.
14-80 Washington Street, New York, N. Y.

ZENKLAS PAVOJAUS
užkietėjimas.
Valgis nesutaisytas gerai užnuodina kraują.
Visi gerbia Kalvarijinį Vyną gydymui.
Kalvarijinis Vynas išduoda kuno nuodus.
Padaro tyrą šilvį, tyrą kraują ir priduoja gerą apetitą, ramų miegą ir visą gerą.
Turėkite visuomet po ranka bonkutę mūsų gyduolių vadinamą Kalvarijinis Vynas.
Bonkutės kaina 1.10
Galima gauti geresnėse aptiekose ir pas mūsų agentus, arba išsirašyk nuo fabrikančių.
D. Wroblewski & Comp.,
196 East 4-th st.,
New York City.

SOKIŲ MOKYKLA.
Per 38 m. žinoma, kaip geriausia šokių mokykla. Prof. Sterno šokių mokykla po num. 952 Broadway, kam. Myrtle ave. prie elevatorio stoties, Brooklyne, daveža visi karai ir elevatoriai. Mokina ma Waltz, Foxtrot, One Step, Two Step, Boston Glide ir visi naujausios mados šokiai balių ir staidžiaus. Mokinu vyrus ir merginas, lanko ją nuo trijų šimtų iki keturių šimtų. Duodu privatiškąs lekcijas ir kliausoj. Atidaryta nuo 9 ryto iki 11 vakaro, taip-pat ir Nedėldieniais. Išlygos: \$5.00, \$10.00 ir \$20.00. Išmokinu visus šokius. Mokinu žiemą ir vasarą. Mokinu pagal naujausią madą. Visada mokikis pas specialistą. Mokestis IŠKALNO.
THE STERN SCHOOL OF DANCING
952 Broadway, Brooklyn, N. Y.
kampas Myrtle Ave.

PIRKITE ŠERUS
'VILTIS PUBLISHING COMPANY'
Shenandoah, Pa.
Laikraštis "Darbininkų Viltis", įsteigtas 1903 metuose, iš privačių rankų pereina į nuosavybę "VILTIS PUBLISHING CO.", kuri yra padavus aplikaciją Carteriui. Minėtoji bendrovė leis laikraštį neprigulmingoje, pažangioje dvasioje. Įsikorporuoja ant \$10,000.00. Inkorporavimo viršininkai yra: Prezidentas — P. W. Birštonas, buvęs skvajeris ir Susiv. L. A. Pirmininkas; Kasierius — Julius Luščinskas, išdinkinas bankos "Miner Banking Trust Company"; Sekretorius — V. J. Šliakys, "Darbininkų Vilties" įsteigėjas ir redaktorius.
Norėdami turėti draugų ir talkininkų po visą Ameriką, šiomi skebiame plačiai visuomenei subskripciją minėtosios bendrovės šerų. Šerai yra po \$25. Kas norėtų pirkti šerą arba kelis šerus, tegul pirgus siunčia draugijos išdinkinui: Mr. JULIUS LUSCINSKY, Treas., MINERS BANKING TRUST CO., SHENANDOAH, PA. ir drauge tegu duoda žinią Sekretoriui: Mr. V. J. SZLIAKYS, A 40 S. BOWERS ST., SHENANDOAH, PA. Kas pirma gretų platesnių žinių laiškų, tegu kreipiasi šiuo adresu:
VILTIS PUBLISHING CO.,
38—40 S. Bowers st., Shenandoah, Pa.

Visi biznieriai butinai apsigarsikite "Sandaroje"

Pasakorius.

(Tąsa iš "Sandaros" No. 18).

Kaimynai ir sodžiaus žmonės susieidami kalbėdavo:
— Bet koki tai stebuklai darosi Kidelio namuose. Tėvas pasidarė nekalbus ir vos žodį iš jo išgauti gali, o sunus juo tolyn, tuo gražin ir tvirtas vaikutis, kokio dar sodžius mūsų nėra matęs. Ar tik nustojo plepėjęs, raganų neužburtas.

Ir kitas budavo pridęs:

— Zinote, vyrai, kad čia kas nors yra negero. Nuo vo rako, kaip Kidelukas gimė, tai Rudinėje atsirado naujas didelis paukštis. Kas jį matė, tai sako, esąs rudai-tamsus ir lekia labai smarkiai. Jis dieną retai matyti, tik pavakare labai ilgai skraido ratu apie Rūdynę ir rytą pamiškėje dejuojas — uui-ja, uui-ja, uui-ja. Kaip lekia, tai sparnai baisiai švilpia. Bet pritemus jis arčiau sodžiaus prilėkęs ir ilgai tupis ant kelmo ties Kidelio rėžiu; kada sodžiui nutyla, tai paukštis pavirstas į žmogų ar kitą gyvuną ir einas į sodžių ir užeinas atlankyti jaunojo Kideliuo.

Trečias įsiklausęs pasakų pridėjo:

— Vyrai, anąsyk tas didysis juodas šuo, ką bėgo per sodžių, tai ar tik nebuš tas paukštis persivertęs, nes joks šuo nekabino ir kaip tik perbėgo kaimą, tai tuojau ir išnyko.

Ir sodžiaus seneliai susirinkę tardavosi, apie velnio lankymąsi sodžiujė. Senukės meldė už atitolinimą nelaimės, jaunimas buvo bauginamas, naktimis rinktis, vaikštinėti, nes seneliai nutarė, kol jie nenuspręs, kas reikia padaryti su Kideliumi ir jo šeimyna, tol visi turi užsilaikyti ramiai.

Ir sodžius nutilo naktimis. Nei dainos niekas užtrauks, nei į tvorą pykštels, nei šunis sulodins... Tik apuokas, yt kokis padauža, nenustojo tol dejavęs, kol jo nepagavo. Sugautąjį apuoką pakabino ties vyruno klėtim, darže, kad tai būtų ženklų ir pabauginimu visiems nenuoramoms. Dar vyrija išrinko tris drašuolius, pavedė iširti Kidelį ir surašyti savo patyrimus ir, vėliau, išrinkti vyrijos išmintingiausi sodžiujė vyrai nutars, ką daryti. Kol tokio nutarimo nebus, tol visi turi būti mandagūs su Kideliumi, jo neužgauti ir neišduoti, ką sodžius apie jį kalba.

Ir slinko metai po metų ir vyrijos išrinktieji drašuoliai rinko faktus apie įtariamąjį, draugavime su tamsybės jiegomis, Ki-

Vietos žinios.

Šiomis dienomis "Sandaros" redakcijoje lankėsi Thomas Shamis, "The Lithuanian Booster", 27 Short st., Kingston, Pa. redaktorius ir leidėjas. Jo leidžiamas čia gimusių lietuviams laikraštis. Buvo kalbėtasi apie čia gimimo jaunimo organizavimą.

MASSACHUSETTS LIETUVIŲ KAREIVIŲ ŠELPIMO KOMITETO PRANEŠIMAS.

Mass. Lietuvių kareivių šelpimo komiteto, po įstatais pasirašiusių valdybos narių įvyko klaida: buvo parašas ir vicepirmininko: Jonas Adomavičius, bet jo parašo per klaidą nebuvo dėta. Su tikra pagarba,
J. M. Pečiulis.

TMD. 81 kp. Susirinkimas bus gegužio 15 d. 7:30 val. vakare, Lietuvių Svetainėje. Todėl visus narius ir narius kviečiame atsilankyti, nes daug yra svarbių reikalų. Taipgi bus renkami delegatai į seimą.

Kurie dar negavote knygų praeitų metų, tai galėsite gauti.

Visi ateidami atsiveskite ir naujų narių.

Ad. Mockevičius, sekr.

"LIETUVISKAS MILIJONIERIUS" DAR PASIRODYS BOSTONE.

Gabijos d-ja žada atkartoti vieną muzikališką veikalą birželio 1 d. 1918 m. Lietuvių svetainėje. Taipgi "Gabijos" choras dainuos ir keletą naujų dainų.

Visi atsilankykite pirmą birželio į "Gabijos" vakarą, o pamatysite milijonierių.
A. M.

LIET. SVETAINEJE BUS:

Gegužio 10 d. prasidės L. Labdarystės d-jos fėrai ir tęsis per tris dienas. Tą pat dieną bus "Gabijos" repetacijos.

Gegužio 11 d. bus puikus balius su visokiais pamarginimais.

Gegužio 12 d. anglų ir lenkų susirinkimai.

Gegužio 13 d. Paskutinė fėrų diena. Tą dieną dainuos "Gabijos" choras ir bus visokių įvairių zabovų.

Gegužio 15 d. bus "Sūnų ir Dukterų d-jos" susirinkimas. Tą pat vakarą bus anglų koncertas.

Gegužio 16 d. Lenkų susirinkimai. P. Bolyš., svetainės užžiūrėtojas.

Leo. J. Stasiulis, kareivis, rašo, kad laimingai perkeliavo jures ir visus draugus ir pažįstamus sveikina iš anorų ppsės okeano. Jis buvo geru sandariečiu, "Gabijos" darbus narys, priklausė prie SLA. ir TMD., Liet. U. Kliubo ir kitų d-ju, buvo "Ateities" B-vės nariu ir jau dabar "Sandara" nupirkus aukavo \$10.00.

LIETUVIŲ MUZIKOS KONSERVATORIJA PERKELIAMA Į NAUJĄ VIETĄ.

Gegužio 14 d. Lietuvių Muz. Konservatorija perkeliama iš senos vietos į naują, M. Petrausko nuosavą namą po 769 Broadway, So. Boston, Mass., arčiau City Point.

Vaziuodami gatvekariu imate City Point karą ir daviauojate ligi L st. Reikia paeiti pusę bloko augštin (prieš kalnelį) Broadway.

Direktorius Konservatorijos gerb. M. Petrauskas praneša visiems savo mokiniams, kad nuo gegužio 14 d. tuo pat laiku, kaip ir į senąją vietą, visi pributų į naują vietą, t. y. 769 Broadway.

IS DRAUGIJŲ SUSIRINKIMU.

Gegužio 5 d. 1918 m. Šv. Petro ir Povilo d-jos susirinkimas. Narių atsilankė daug. Pirmininkui, ponui Komičiui, atidarius susirinkimą ir perskaičius protokolą, prasidėjo laiškų skaitymas. Draugija gavo laišką ir nuo Kar. Glob. Komiteto. Išklause laiško ir savo atstovų, kurie buvo pasiūsti į "Massachusetts Suvienytų Draugijų Lietuvių Kareivių Šelpimo Komitetą". Pirmas Venis, kalbą visai neaiškiai, minėdamas, kad "jei jūs mus ištrauksit", "mes dirbom", mes, mes veikėm" ir vėl kartoja: "jei, jūs, mus ištrauksit". O draugija visai nemano to daryti. Ir kalba norėdamas įtikti abiem poms ir užbaigė nieko aiškaus nepasakęs. Iš jo raporto draugija nebutų galėjus rimitai vadovautis. Visai kas kita išėjo iš raporto pono D. Šapalio. Jis atvyko kalbėti pasirengęs be jokio pataikavimo, atsinešė su savim ir draugijos įstatymus, ir nušvietė kaip dalykai einasi nuo pradžios ligi galo, nurodydamas, kaip mes suorganizavome apie 12 draugijų, kaip mes jų (Kareivių globojimo komisijos. (Tai klerikalinė d-ja. Red), laukėme net per tris susirinkimus, kaip jie mums prižadėjo, o nepribuvo. Girdi, mes norėdami vienybės, nuėjome pas juos, bet nuėjė pamatėme, kad dar ten jokios organizacijos nėra, o tik keli pavieniai asmenys susidėję, bet ir tai ne iš Bostono, bet iš visos Amerikos. Ceteriuotų draugijų pas juos neradome nei vieno atstovo, o tik 27 moteris nuo idėjinių draugijų, sako ponas Šapalis, nekurius jų draugijos, turėdamos 12 narių, o atsiuntė penkis atstovus.

Po p. Šapalio kalbai, nariai pamatė, kame dalykas. Paskutinis atstovas buvo p. J. Adomavičius. Jo raportas buvo panašus Šapalio raportui, tik tijs truputį laikės kitokios nuomonės, bet kalbėjo rimtai ir teisingai. Iš pradžių dar norėjo atsisa-

kyti nuo atstovavimo, bet patarus vienam, kitam draugui, pasiliko ant vietos. Po atstovų raportų, buvo leista kalbėti p. Knežiui. Jis pasakė, kad jų draugija seniau suorganizuota ir veikė, o per laišką prašo Šv. Petro ir Pov. dr-jos, kad jie išrinktų savo atstovus ir padėtų jiems suorganizuoti draugiją. Knežis, norėdamas nubaidyti Šv. Petro ir Povilo dr-jos narius, sakydams, kad jie nenori duoti kareiviams kapeliono. Turbut jis manė, kad ir čia susirinkęs burys davatkėliū. "Girdi, butų nekriksčioniška, kad neduoti kareiviams kapeliono ir lygiai šelpti socialistus kareivius, tarnaujančius dėdės Samo armijoje. Čia akies miksnyje pašoko nuo kėdės vienas draugijos narys, ponas Mickevičius, ir taip atrėžė Knežiui, kad geriau nei nereikia: "Vyrai, kokia jūsų kriksčionybė? Imti socialistus į karę, reikalauti gyvastų už savo kraštą padėti, tai gerai, bet jiems nusiūsti laikraštį ar knygą, kokios jie reikalauja tai jau butų nekriksčioniška". Dar p. Mickevičius atsigrįžęs į atstovus, paklausė: "O kur jūs buvote L. U. Kliubui kviečiant? Mes jus pasiuntėme, kad jūs drauge su kitomis draugijomis susiorganizuotumėte Kareivių šelpimo draugiją, o jūs suorganizavę 12 didžiausių dr-jų, ir marš pas Karosą ant rodos. Eikite ten, kur mes jus pasiuntėme ir dirbkite negaišindami laiko". Paskutinis kalbėjo p. Pranaitis. Jis taipgi nurodė, sakydams: "Mes kviečiant Kliubui pirmiausia peržiūrėjome jų įstatymus, išrinkę savo išmintingiausius atstovus. Matome iš jų raportų, kad ten viskas eina gerai. Matome kokios ir ten draugijos priguli, ir mes jokiū būdu, neušitikėsimė duoti savo pinigų draugijom susidedančiom iš kelių moterėlių ir kurios mažiausio supratimo neturi apie tokius dalykus." Pranaičiui užbaigus, draugija vienbalsiai nu tarė, pasilikti ten, kur buvo. Reikia priminti, jog šv. Pet. ir Povilo dr-ja, yra viena didžiausių ir turtingiausių draugijų Bostone, susidedanti iš rimčiausių So. Bostono lietuvių. Ji yra pirmiausia d-ja tarpe So. Bostono lietuvių. Reikia, jei ji kur nors prisidėjo, tas jau užtikrina, kad tas darbas yra atakančiai varomas. Čia yra geras pavyzdys ir kitom So. Bostono ir apielinkės draugijom.

S. N.

Per Miko Corano agenturą, 366 Broadway, pirko: Stravinskis, 30 d. bal. trijų šeimynų namą, su visais įtaisymais ant Seventh st., City Point.

Kazlauskas, 2 d. gegužio, trijų šeimynų namą su visais įtaisymais ant Juliette street, Dorchester, Mass.
O. L.

LAWRENCE, MASS. Koncertas.

Tautinis ir rimtas darbas visur ima viršų. Jis butų dar didesnis, jeigu mes, tautiečiai, anksčiau butume supratę organizuotis ir nežiūrėti į tuos, kurie mums kenkė. Juk musų srovei kenkė susiorganizuoti ir ją puldė; dar jie ir šiandien nenustoją tą darbą dirbė.

Bet rimtas darbas, kultūrinis darbas, kuris dirbamas daugiausia ribose Massachusetts valstijos, ima viršų.

Štai pastangomis musų garbaus tautiečio, kompozitoriaus Miko Petrausko, smarkiai varomas darbas dailės srityje. Jis dirba ši darbą ne partijai (by kuriai), bet tautai, nes dailės gali būti tik tautinė, bet ne srovinė.

Ir nuo kurio laiko ir musų kolonijoje, susidarius būriui mokinių Lietuvių Konservatorijon, įkurę gerb. M. Petrauskas savo mokyklos skyrių, Konservatoriją, ir vieną kartą savaitėje čia apsilanko ir mokė lavina muzikos ir dainos lawrenciečius.

Jau burelį ir pralavino ir išsidirbo keletas gerų balsų.

Dabar musų Lietuvių Konservatorijos skyrius rengia didelį, milžinišką koncertą, kuriame dalyvaus ir kitų skyrių mokiniai (Montello ir Bostono). Taigi pirmu kart rengiamas Lawrence koncertas, reikia tikėtis, bus painus, įvairus ir visiems naudingas pasiklausyti.

Visi rengkitės į koncertą. Koncertas įvyks birželio 28 dieną, Naujoje Lenkų Svetainėje, 8 val. vakare.

Toliau bus pranešta plačiau.

Kursistas.

REIKALAUJAM DARBININKŲ. Kas mažai uždirba, važiuokit į Brockton, Mass. Paprastas darbininkas gausit \$18.00 į savaitę. Atsišaukit į darbininkų ofisą: Justin Mickeviez, 146 Ames st., Brockton, Mass. Tel 1865 (21)

Reikalingas vyras mokintis

Barzdaskutystės amato. Atsišaukit: K. Valiackas, 705 Main st., Cambridge, Mass.

PARSIDUOD Rakandai (forniciai) įrengia penkis kambarius. Geri ir pigiai parsiduoda. Savininkai nori persikelti kitur. Atsišaukit: Vaitaitis, 288 Athens st. S. Boston. (20)

A. TAMULEVIČIUS, Nauja Užėiga

Seniau buvo A. Yudeikos Užlaikoma gardžių gėralų. 304 Broadway, Kampas D st.

VISI SKAITYKITE "ATGIMIMĄ"

Lietuvių Tautos Katalikų Bažnyčios organą. Tai puikus savaitraštis su paveikslais, kuris gvildena tikėjimo dalykus ir smerkia patsidavusių Romo trustui lietuviškų kunigų politiką ir jų blogus darbus. "Atgimime" bendradarbiauja geriausios musų literatūros įiegos. "Atgimimo" kaina \$2.00 metams. Adresas:

"ATGIMIMAS", 156 Garden st., Lawrence, Mass.

Lietuviu Aptieka

Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem st., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių šaknių lietuviškų.

Mes laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsenėjusio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strėnų, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptųjų ligų ir geriausių patarimus suteikiame, nuo patrukimo del vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirksite pas mus, suėdysite pinigų ir sveikatą. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausiu daktarus per telefoną visai uždyka.

H. CABITT,

100 SALEM ST., BOSTON, MASS.

LIETUVOS ATSTATYMI REIKALINGA MILIONO DOL.

Ir tą milijoną dolarių organizuoja ir spiečia kruvon Lietuvos Atstatymo Bendrovė, prie kurios kiekvienas lietuvis privalo prisidėti. Prie Lietuvos Atstatymo Bendrovės butinai turi prisidėti visi Amerikos Lietuvių veikėjai, visos draugystės ir kuopos, visi biznieriiai, visi darbininkai, visi amatninkai, visi profesionalai, žodžiu visi, kas nori išmintingai ir naudingai įvesdinti savo pinigus ir turėti iš jų pelno.

1917 m. B-vė MOKĖJO 4 NUOŠIMČIUS DIVIDENDO SAVO NARIAMS — tas parodo, kad įdėti į Lietuvos Atstatymo Bendrovę pinigai jau dabar neša pelną, — todėl patartina investyti pinigai verčiau į Lietuvos Atstatymo Bendrovę, negu laikyti juos kokiuose nepastoviuose bankuose arba kišeniuose kur jie neauga ir naudos neatneša.

IDEETI Į A. L. A. B-VES ŠĖRUS PININGAI netiktai neša pelną investoriui, bet atliks svarbius Lietuvos Atstatymo darbus.

TAIGI, KAS NORI LEISTI SAVO PININGUS ISMINTINGON APYVARTON, ATNEŠTI NAUDĄ SAU IR LIETUVAI — lai pasiskubina stoti į Lietuvos Atstatytojų eiles. A. L. A. B-VES ŠĖRO KAINA — \$10, PIRKTIES GALIMA NEMAZIAU KAIP 5 ŠĖRUS. Likšiol jau yra 400 šėrininkų.

LITHUANIAN DEVELOPMENT CORPORATION, 320 Fifth Avenue, New York, N. Y.

Užsirašyk sau ar savo pažįstamiems didžiausių savaitraštį "VIENYBĖ LIETUVNINKŲ"

insteigta 1886 m.

"Vienybė Liet." privalo skaityti kiekvienas lietuvis ir lietuvaitė. "Vienybė Liet." talpina moksliskus ir pamokančius straipsnius. PRENUMERATA METAMS:

Suvienytose Valstijose...\$2.00; pusei metų \$1.00.
Kanadoje.....2.50; pusei metų \$1.25.
Kitose viešpatystėse.....3.00; pusei metų \$1.50.

Pažiuėjimui siunčiame vieną numerį dovanai ir knygų katalogą. DIDŽIAUSIA KRAUTUVĖ VISOKIŲ KNYGŲ.

"VIENYBĖ LIETUVNINKŲ"

120--124 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

Mokykis Francuzu Kalbos

Užsirašyk "Amerikos Lietuvi", kuriame rasite geriausių Raštų, Zinių, Juokų ir Eilių

Taipgi dabar ką tik prasideda Francuzų Kalbos Lekcijos, labai naudinga nors kiek Lietuviams su ta kalba susipažinti. Ypatingai jauniems, kuriems gal atseis Francijoje buti, visiems kareiviams naudinga užsirašyti "Amerikos Lietuvi" \$2.00 metams. -- -- --

"AMERIKOS LIETUVIS"

15 Millbury Street, Worcester, Mass.

DRAUGIJŲ REIKALAI.

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ SV. KAZIMIERO DRAUGIJOS

Viršinininkai 1918 metams:

St. Mockus, pirm., 194 Athens st., So. Boston.

V. Račkauskas, vice-pirm., 168 Bolton st., So. Boston.

P. Bolyš, prot. rašt., 396 Fourth st., So. Boston.

M. Mockapetris, fin. rašt., 279 Bolton st., So. Boston.

P. Kiburis, kasierius, 64 Telegraph st., So. Boston.

Jonas Račkauskas, maršalka, 204 Athens st., So. Boston.

M. Marksa, II-ras maršalka, 199 Athens st., So. Boston.

Susirinkimai buna kas 4-tas nedėdienis kožno mėnesio, 2-ą val. po pietų. Todėl visus meldžiame atsilankyti paskirtam laike.

Svetainėje, So. Boston, Mass. Visi nariai malonėsite susirinkti paskyrtu laiku, taipgi atsiveskite po kelis naujus narius.

P. Bolyš, Prot. rašt.

ADMINISTRACIJA NAUJOS VALYBOS LIETUVIŲ UKĖSŲ DRAUGIJOS SO. BOSTONE.

M. Venis — pirmininkas, 28a Story st., So. Boston.

S. Grubliauskas — vice pirm. So. Boston, Mass.

M. Versiackas — prot. raštininkas, 105 Silver st. So. Boston.

A. Latvinskas — fin. raštininkas, 252 Bowen st., So. Boston.

A. Komičius — išdizinkas, 288 E st., So. Boston.

V. Jurgelaitis. — maršalka, 229 Gold st., So. Boston.

Sekantis susirinkimas bus gegužio 19 d., 1918 m., 2 val. po pietų, Lietuvių Svetainėje. Užkvičiame visus pributi, nes nauja valdyba kitaip apubežiavo kad reikia visiems lankytis susirinkimus.

M. Versiackas, sekr.

SANDAROS NAUJOSIOS ANGLIJOS APSKRICIO VALDYBOS ADRESAI:

K. Jurgelionas, pirm. 377 W. Broadway, So. Boston, Mass.

J. Šeikevičius, 101 Oak st., Lawrence, Mass.

S. Geniotis, 79 Vine st., Montello, Mass.

TĖVYNĖS MYLĖT. D-JOS NAUJOSIOS ANGL. APSKRICIO VALDYBOS ADRESAI:

A. Čižauskas, pirm., 16 Sprague st. Montello, Mass.

J. Strimaitis, vice-pirm., 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

S. Geniotis, užrašų sekr.

S. Šleinis, finans sekr. Abiejų adresas: 79 Vine st. Montello, Mass

K. Vaičiūnas, kasinininkas.

ORGANIZATORIAI:
Z. Jankauskas, 101 Oak st., Lawrence, Mass.
Ad. Mockevičius, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.
J. Kaminskas, 63 Franklin st., Brockton, Mass.